

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W ZAWIERCIU

**Ocena stanu sanitarnego
powiatu zawierciańskiego
za 2010 rok**

ZAWIERCIE, LUTY 2011 r.

Zatwierdził:
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Zawierciu

Wiesław Olechnowicz

SPIS TREŚCI

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	6
1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie zawierciańskim w 2010 roku	6
2. Sytuacja epidemiologiczna powiatu zawierciańskiego w 2010 r. w zakresie chorób zakaźnych, przeciwko którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne.....	8
3. Sytuacja epidemiologiczna powiatu zawierciańskiego w 2010 roku w zakresie wybranych chorób zakaźnych	12
4. Sytuacja epidemiologiczna powiatu zawierciańskiego w 2010 roku w zakresie zakażeń i zatruc pokarmowych	16
5. Nadzór nad zakładami opieki zdrowotnej	20
6. Szczepienia ochronne	23
7. Wnioski	25
II. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	26
1. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	26
2. Ocena sposobu żywienia	36
3. Akcje	36
4. Współpraca z innymi służbami kontroli	39
5. Nadzór nad importem/exportem	39
6. Jakość zdrowotna środków spożywczych.....	39
7. Wnioski	45
III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	46
1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	46
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	53
1. Wody powierzchniowe wykorzystywane do kąpieli i rekreacji	53
2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	55
3. Wnioski	59
V. Warunki sanit. w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz warunki pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach	60
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	63
1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy	63
2. Choroby zawodowe, ocena narażenia zawodowego	67
VII. Oświata Zdrowotna i promocja zdrowia	69
VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	78

„Zdrowie publiczne jest umiejętnością i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia oraz promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki społeczności na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, oświaty dotyczącej zasad higieny osobistej, powoływania i sprawnego funkcjonowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego diagnozowania i zapobiegawczego leczenia chorób oraz na rzecz takiego rozwoju mechanizmów społecznych, który zapewni każdemu członkowi społeczności standard życia umożliwiający zachowanie zdrowia.”

C. E. Winslow

Zdrowie publiczne leży w interesie każdego człowieka. Dlatego w ciągu wieków w społeczeństwach stopniowo powstawały specjalne zawody, instytucje, służby, których celem było tworzenie i wdrażanie strategii poprawy stanu zdrowia obywateli oraz podejmowanie w tym zakresie praktycznych działań.

Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851 z późn. zm.) określa zadania i kompetencje Inspekcji, w art.1 stwierdza:

„Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego”. Ustawa ta konstituuje Państwową Inspekcję Sanitarną, jako instytucję nadzoru w zdrowiu publicznym.

Sytuacja demograficzna powiatu zawierciańskiego w 2010 roku

(dane liczbowe z GUS, stan na dzień 30.06.2010 roku)

Powierzchnia powiatu zawierciańskiego – **1 003 km²**.

Powiat zawierciański zajmuje 8,16% powierzchni województwa śląskiego.

Liczba ludności w powiecie zawierciańskim – **122 430**

Liczba ludności w powiecie zawierciańskim stanowi 2,6% ludności województwa śląskiego

Liczba ludności w województwie śląskim – **4 638 462**Liczba ludności w Polsce – **38 186 860**W skład powiatu zawierciańskiego wchodzi **10 gmin**:

		Ludność
2 gminy miejskie:	Miasto Zawiercie	51 847
	Miasto Poręba	8 763
4 gminy miejsko-wiejskie:	Gmina Łazy	16 097
	miasto	7 143
	wieś	8 954
	Gmina Ogrodzieniec	9 452
	miasto	4 419
	wieś	5 033
	Gmina Pilica	8 909
	miasto	1 991
4 gminy wiejskie:	wieś	6 918
	Gmina Szczekociny	8 114
	miasto	3 819
	wieś	4 295
.	Irządze	2 768
	Kroczyce	6 293
	Włodowice	5 296
	Żarnowiec	4 891
Liczba dzieci do lat 2 w powiecie zawierciańskim		2 257

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie zawierciańskim w 2010 roku

Celem prowadzonego nadzoru epidemiologicznego w powiecie zawierciańskim jest monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz wczesne wykrywanie zagrożeń w celu ich skutecznego zwalczania.

Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. nr 234, poz.1570 z dnia 05.12.2008 r. ze zm.) nakłada na lekarzy obowiązek zgłaszania 59 chorób zakaźnych, jednostek i zespołów chorobowych, a na Państwową Inspekcję Sanitarną obowiązek rejestracji tych chorób.

W 2010 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu zgłoszono z terenu powiatu zawierciańskiego 1342 przypadki chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc podlegających obowiązkowemu zgłaszaniu, 120 osób z powodu chorób zakaźnych było hospitalizowanych. Najwięcej było zachorowań na ospę wietrzną, gruźlicę oraz boreliozę.

W analizowanym okresie sytuację epidemiologiczną powiatu zawierciańskiego w zakresie chorób zakaźnych należy uznać za dobrą. Nie zarejestrowano zachorowań na choroby zakaźne importowane do Polski z innych krajów. Wśród chorób objętych obowiązkową profilaktyką swoistą ujętą w Programie Szczepień Ochronnych, w 2010 r. nie zarejestrowano zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis, odrę.

Ważnym problemem zdrowotnym w powiecie zawierciańskim jest nadal borelioza, wskaźnik zapadalności na 100 tys. ludności (32,6) jest wciąż wyższy w stosunku do wskaźnika zapadalności w Polsce (23,6), na co niewątpliwie ma wpływ specyficzny charakter regionu – tereny leśne stanowią 29,5% ogólnej powierzchni powiatu. Jednocześnie obserwuje się spadek liczby zachorowań w stosunku do roku ubiegłego, co może być wynikiem prowadzonych akcji edukacyjnych – w roku 2010 Pion Oświaty Zdrowotnej prowadził edukację zdrowotną w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych oraz przekazywał materiały edukacyjne dot. boreliozy i KZM w zakładach nauczania i wychowania, zakładach opieki zdrowotnej, świetlicach środowiskowych oraz w ośrodkach zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Na wysokim poziomie utrzymują się również zachorowania na wzw B i gruźlicę, wskaźnik zapadalności na 100 tys. ludności jest ciągle wyższy niż w województwie śląskim.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Analizę zachorowań na wybrane choroby zakaźne w 2010 r. w powiecie zawierciańskim, w województwie śląskim i Polsce przedstawiono w tabeli 1. W analizie posługiwano się danymi z meldunków dwutygodniowych PZH.

Tabela 1. Analiza zachorowań na wybrane choroby zakaźne w powiecie zawierciańskim, województwie śląskim i Polsce w 2010 roku

Lp.	1. Jednostka chorobowa		Powiat zawierciański		Województwo śląskie		Polska	
			A	B	A	B	A	B
1.	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	13	10,6	823	17,7	9537	24,9
		zakażenia pozajelitowe	-	-	31	0,6	182	0,5
2.	Biegunki u dzieci do lat 2		16	70,8*	1115	116,9*	30134	361,4*
3.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		5	4,0	742	15,9	1913	5,0
4.	Krzusiec		1	0,8	120	2,5	1272	3,3
5.	Szkarlatyna		18	14,7	2149	46,3	13915	36,4
6.	Róża		7	5,7	416	8,9	3117	8,1
7.	Borelioza z Lyme		40	32,6	1522	32,8	9011	23,6
8.	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		8	6,5	643	13,8	7497	19,6
9.	Ospa wietrzna		894	730,2	26087	562,4	183323	480,0
10.	Odra		-	-	2	0,04	14	0,03
11.	Różyczka		6	4,9	443	9,5	4197	10,9
12.	Wzw typu B – ostre		3	2,4	21	0,4	150	0,39
13.	Wzw typu B - przewlekłe		6	4,9	114	2,4	1484	3,8
14.	Wzw typu C – wg definicji przypadku z 2009 r.		4	3,2	160	3,4	2178	5,7
15.	Wzw typu C – wg definicji przypadku z 2005 r.		3	2,4	146	3,1	1941	5,08
16.	Świnka		13	10,6	411	8,8	2747	7,2
17.	Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę: ogółem		18	14,7	41862	902,4	550573	1441,7
18.	Przypadki potwierdzone laboratoryjnie – grypa wywołana nowym wirusem AH1N1		-	-	22	0,4	218	0,57
19.	Gruźlica		40	32,6	1186	25,5	b.d.	b.d.

A - liczba zachorowań na chorobę zakaźną

B - wskaźnik zapadalności na chorobę zakaźną (zachorowania/100tys. ludności)

B* - wskaźnik zapadalności na biegunki u dzieci do lat 2 (zachorowania/10tys.dzieci do lat 2)

b.d. - brak danych

2. Sytuacja epidemiologiczna powiatu zawierciańskiego w 2010 r. w zakresie chorób zakaźnych, przeciwko którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne

Błonica

W 2010 roku w Polsce nie odnotowano zachorowań na błonicę.

Tęžec

W 2010 roku w powiecie zawierciańskim nie zarejestrowano zachorowań na tęžec, w Polsce odnotowano 16 przypadków zachorowań, w województwie śląskim 1 zachorowanie.

Krztusiec

W powiecie zawierciańskim w analizowanym okresie odnotowano 1 zachorowanie na krztusiec u dziecka (1 rok i 11 miesięcy), które otrzymało 4 dawki szczepionki DTP. Obserwuje się spadek liczby zachorowań (w latach 2009, 2008 – 3 zachorowania).

W Polsce odnotowano 1272 przypadki zachorowań na krztusiec, a w województwie śląskim – 120 przypadków.

Ostre nagminne porażenie dziecięce (polio) wywołane dzikim wirusem

W związku z wprowadzeniem dzikich szczepów wirusa polio w regionie europejskim (63 przypadki OPV na terenie Tadżykistanu) wzmożony został nadzór epidemiologiczny nad ostrymi porażeniami wiotkimi.

W powiecie zawierciańskim w 2010 r. nie odnotowano zachorowań na ostre nagminne porażenie dziecięce.

W Polsce odnotowano 44 przypadki ostrych porażen wiotkich u dzieci w wieku 0 - 14 lat, w powiecie zawierciańskim nie zgłoszono przypadków OPW.

Odra

W Polsce realizowany jest program WHO dotyczący eliminacji odry, w związku z czym monitorowane są wszystkie przypadki podejrzeń zachorowań, pobierane są próbki krwi do badania w kierunku przeciwciał odrowych.

W powiecie zawierciańskim w 2010 r. nie odnotowano zachorowań na odrę, nie zgłoszono również podejrzeń zachorowań.

W województwie śląskim rozpoznano 2 przypadki zachorowań na odrę, w Polsce - 14.

Różyczka

W województwie śląskim w analizowanym okresie odnotowano ogółem 443 przypadki zachorowań na różyczkę, a w Polsce 4197.

Ogółem zarejestrowano 6 przypadków różyczki u dzieci w wieku od 3 do 9 lat. W 6 przypadkach różyczka była rozpoznana na podstawie objawów klinicznych (w tym u 5 osób wcześniej zaszczepionych).

Odstępy czasu od zaszczepienia do zachorowania wynosiły 3 - 4 lata.

Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)

W powiecie zawierciańskim w 2010 r. zarejestrowano 13 przypadków zachorowań na świnkę, rozpoznanych na podstawie objawów klinicznych, (11 osób nieszczepionych, 2 osoby zaszczepione szczepionką skojarzoną przeciwko odrze, śwince i różyczce - zachorowanie nastąpiło po 3 latach od zaszczepienia). W województwie śląskim odnotowano 411 przypadków, a w Polsce 2747.

Wirusowe zapalenia wątroby typu B

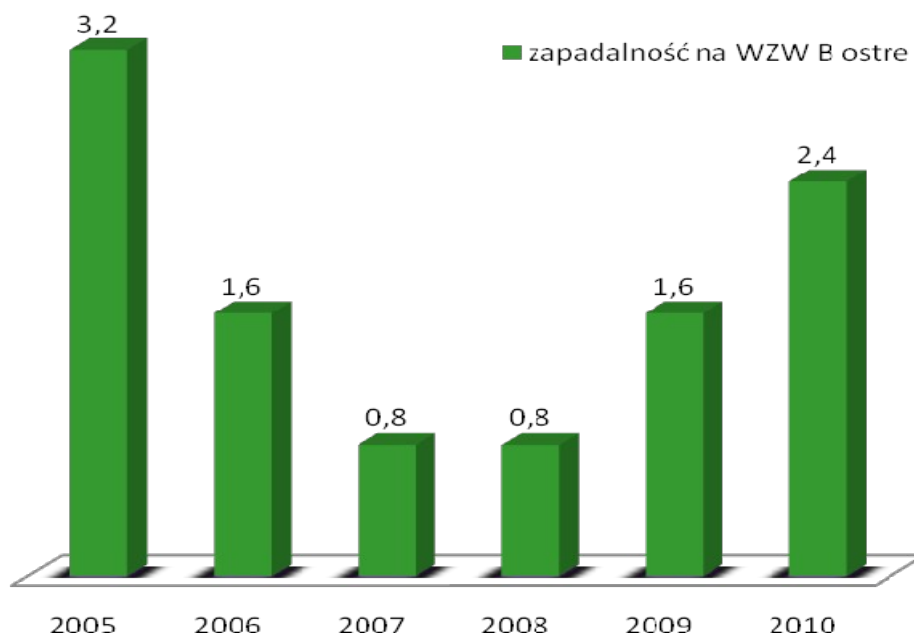
W analizowanym okresie w Polsce odnotowano 1634 przypadki zachorowań na wzv typu B, w województwie śląskim 135, a w powiecie zawierciańskim 9; 3 przypadki ostrego wzv B i 6 przypadków przewlekłych wzv typu B.

Wskaźnik zapadalności w powiecie zawierciańskim jest wyższy niż w województwie śląskim i w Polsce (tabela 1).

W 2010 roku do rejestru nosicieli wirusa HBV prowadzonego w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu na podstawie wyników badań laboratoryjnych wpisanych zostało 18 osób. W rejestrze nosicieli wirusa HBV prowadzonym od 1986 r. znajdują się 884 osoby.

Analizę zachorowań na wzw typu B ostre w latach 2005-2010 na terenie nadzorowanym przez PPIS w Zawierciu przedstawia wykres.

Wykres 1. Zapadalność na wzw typu B ostre
Zapadalność na wzw typu B ostre

Wirusowe zapalenia wątroby typu C

W 2010 roku w Polsce zarejestrowano 4119 przypadków zachorowań na wzw typu C, w województwie śląskim 306, a w powiecie zawierciańskim 7; 1 przypadek ostrego wzw C i 6 przypadków przewlekłych wzw typu C.

Wskaźnik zapadalności w powiecie zawierciańskim jest niższy niż w województwie śląskim i w Polsce (tabela 1).

Do rejestru nosicieli wirusa HCV prowadzonego w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu w 2010 roku wpisano 13 nosicieli wirusa HCV. W rejestrze osób zakażonych wirusem HCV prowadzonym od 1993 r. znajdują się 192 osoby.

Gruźlica

W województwie śląskim w roku 2010 odnotowano 1186 przypadków zachorowań, zarejestrowano 1885 osób z kontaktu z chorym. Odnotowano 35 zachorowań wśród osób ze styczności.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W powiecie zawierciańskim w analogicznym okresie zarejestrowano 40 przypadków zachorowań na gruźlicę (więcej niż w roku 2009 - 32 przypadki), zarejestrowano 51 osób z kontaktu z chorym, odnotowano 2 zachorowania osób ze styczności.

Wskaźnik zapadalności na 100 tys. ludności (32,6) jest wyższy w stosunku do wskaźnika zapadalności województwa śląskiego (25,5).

Odnotowane zachorowania rozpoznano u osób dorosłych i dwójki dzieci (4 i 17 lat), a analiza zachorowań wg płci wykazała, że wśród osób chorych było 25 mężczyzn i 15 kobiet (2 dzieci, 3 osoby bezrobotne, 7 emerytów i 28 osób pracujących), 21 przypadków zostało potwierdzonych bakteriologicznie.

Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej odgrywa zasadniczą rolę w wykrywaniu chorych na gruźlicę.

To zazwyczaj w poradni rejonowej - najbliższej miejsca zamieszkania chorego – prowadzone powinno być bezpośrednio nadzorowane leczenie p/prątkowe chorych.

Ten bezpośredni nadzór leczenia (Directly Observed Treatment) DOT jest gwarancją realizacji zalecanego leczenia, co skutkuje pełnym wyleczeniem i zapobieganiu lekooporności.

W Polsce od wielu lat realizowane są prawie wszystkie elementy strategii. Podstawowym wnioskiem jest wdrożenie w szerszym, a może nawet w pełnym zakresie bezpośredniego nadzorowanego leczenia tych chorych.

3. Sytuacja epidemiologiczna powiatu zawierciańskiego w 2010 roku w zakresie wybranych chorób zakaźnych

Ospa wietrzna

Liczbę zachorowań na ospę wietrzną w latach 2005-2010, z podziałem na grupy wiekowe na terenie nadzorowanym przez PPIS w Zawierciu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2.

Wiek (ukończone lata)	Liczba zachorowań na ospę wietrzną					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-4	139	173	81	143	177	266
5-14	410	477	274	302	240	512
15-64	74	99	52	61	57	116
65 i więcej	-	3	0	1	-	-
Razem	623	752	407	507	474	894

W Polsce 2010 roku odnotowano 183323 zachorowań na ospę wietrzną, w województwie śląskim 26087, a w powiecie zawierciańskim 894.

W 2010 r. w powiecie zawierciańskim stwierdza się wzrost liczby zgłoszonych zachorowań w stosunku do lat ubiegłych oraz wyższą zapadalność na ospę wietrzną niż w województwie śląskim i w Polsce.

Neuroinfekcje

W 2010 roku w powiecie zawierciańskim odnotowano 3 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowych - nie określone; 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu; 1 przypadek listeriozowego zapalenia opon mózgowych i mózgu.

Borelioza z Lyme

W 2010 roku w Polsce odnotowano 9011 przypadków zachorowań na boreliozę, w województwie śląskim 1522 przypadki, a w powiecie zawierciańskim 40.

W powiecie zawierciańskim od 2005 roku obserwuje się spadek liczby zachorowań na boreliozę. Zachorowania w roku 2010 wystąpiły u: emerytów (13), pracowników fizycznych (10), pracowników umysłowych (2), bezrobotnych (3),

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

rencistów (5), uczniów w wieku od 6-18 lat – 6 i 1 studentka. Zachorowania stwierdzono u osób z gmin: miejskich (Zawiercie, Poręba) – 28 osób, gmin miejsko-wiejskich (Ogrodzieniec, Łazy, Szczekociny) – 8 osób i gmin wiejskich (Żarnowiec, Włodowice) – 4 osoby.

Wskaźnik zapadalności na 100 tys. ludności na boreliozę z Lyme w powiecie zawierciańskim po raz pierwszy od kilku lat jest na poziomie wskaźnika zapadalności województwa śląskiego, nadal jednak jest wyższy niż w Polsce.

Tabela 3. Analiza zachorowań na boreliozę z Lyme w Polsce, województwie śląskim i powiecie zawierciański, w latach 2005-2010

Rok	Polska		województwo śląskie		powiat zawierciański	
	A	B	A	B	A	B
2005	4409	11,6	535	11,4	30	24,1
2006	6694	17,5	908	19,4	32	25,8
2007	7723	20,3	1151	24,7	60	48,5
2008	8255	21,7	1491	32,0	88	71,4
2009	10332	27,1	1766	38,0	59	48,0
2010	9011	23,6	1522	32,8	40	32,6

A – liczba zachorowań na chorobę zakaźną

B – wskaźnik zapadalności na chorobę zakaźną (zachorowania/100 tys. ludności)

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Liczby zachorowań na boreliozę z Lyme wg grup wiekowych w powiecie zawierciańskim w latach 2005-2010 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4.

Wiek (ukończone lata)	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok
0-4	2	-	1	1	-	-
5-14	0	3	1	2	3	3
15-64	21	25	46	68	40	29
65 i więcej	7	4	12	17	16	8
Razem	30	32	60	88	59	40

Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień

W 2010 roku w Polsce rozpoczęto szczepienia u 7497 osób narażonych w związku ze stycznością i narażeniem na wściekliznę, w województwie śląskim u 643 osób, a w powiecie zawierciańskim rozpoczęto szczepienia przeciwko wściekliznie u 8 osób pokąsanych przez zwierzęta.

Grypa

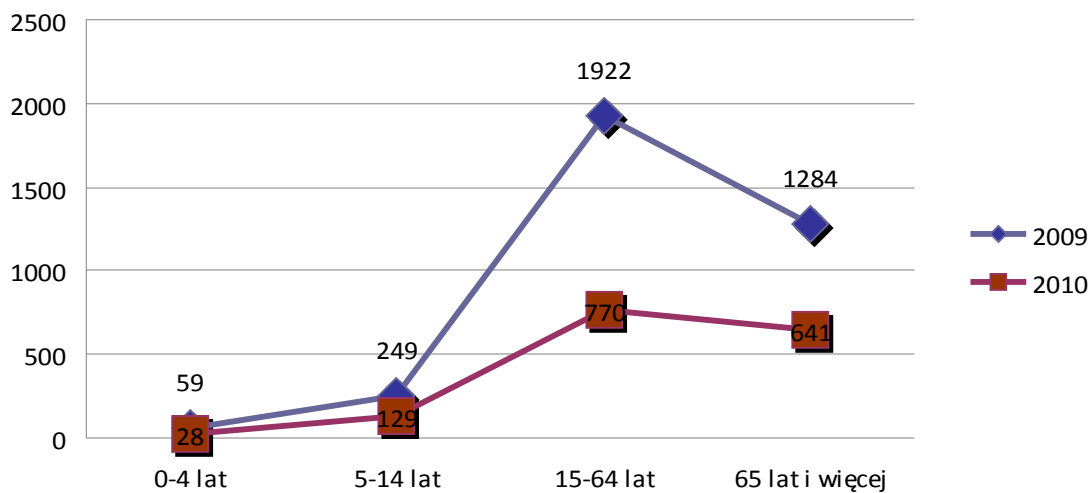
1 W dalszym ciągu chorobą wymagającą stałego nadzoru epidemicznego jest grypa. Do PSSE w Zawierciu w 2010 roku zgłoszono 18 zachorowań na grypę i choroby grypopodobne (w tym nie odnotowano przypadków zachorowań na grypę A/H1N1v potwierdzonych laboratoryjnie). W województwie śląskim zarejestrowano 41862 przypadków w tym 22 przypadki potwierdzone laboratoryjnie grypy wywołanej wirusem AH1N1v.

Porównano liczbę zgłoszeń zachorowań na grypę i choroby grypopodobne w analogicznych okresach sezonów grypowych 2010/2011 i 2009/2010 (od września do końca grudnia), obserwuje się znaczny spadek zachorowań - 473 zgłoszenia zachorowań i podejrzeń zachorowań w sezonie grypowym 2009/2010; 9 zgłoszonych zachorowań /podejrzeń grypy w sezonie 2010/2011.

W 2010 roku przeciwko grypie zaszczepiło się 1568 mieszkańców powiatu zawierciańskiego (co stanowi 1,3% populacji powiatu). W 2009 r. zaszczepiło się 3514 osób (2,9 % populacji). Liczbę osób, które zaszczepiły się przeciwko grypie z podziałem na grupy wiekowe w latach 2010, 2009 przedstawia wykres.

Wykres 2. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w przedziałach czasowych

Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w przedziałach wiekowych

Posocznice

W 2010 roku w powiecie zawierciańskim nie odnotowano posocznic.

4. Sytuacja epidemiologiczna powiatu zawierciańskiego w 2010 roku w zakresie zakażeń i zatruc pokarmowych

Zakaźne zatrucia pokarmowe

W 2010 roku w Polsce odnotowano 9537 przypadków zatruc pokarmowych pałeczkami Salmonella, w województwie śląskim – 823 przypadków, a w powiecie zawierciańskim – 13 przypadków.

Do PSSE w Zawierciu ogółem zgłoszono 18 zatruc pokarmowych o etiologii bakteryjnej, hospitalizowano 16 osób, w 13 przypadkach zatruc czynnikiem etiologicznym była Salmonella (w 9 przypadkach - S. Enteritidis; w 2 - S. Typhimurium, w 1 przypadku - S. Virchow, w 1 - S. Sintpaul), pozostałe 5 przypadków to inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone.

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe

W powiecie zawierciańskim w opisywanym okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2 przypadki bakteryjnego zakażenia jelitowego spowodowane: 1 przypadek – Yersinia enterocolitica i 1 przypadek – Pseudomonas aeruginosa.

Wirusowe zakażenia jelitowe

W związku z istotnym wzrostem ogólnej liczby wirusowych zakażeń jelitowych oraz posocznic wywołanych przez zakażenia bakterią Streptococcus pneumoniae w województwie śląskim (w IV kwartale 2010 r. w stosunku do analogicznego okresu w 2009 r. oraz III kwartale 2010 roku) dokonano analizy, która wykazała, że w wymienionych okresach do PSSE w Zawierciu nie zgłoszono przypadków posocznic, a ilość zgłoszonych zakażeń jelitowych jest mniejsza.

Dur brzuszny i dury rzekome

W 2010 roku w Polsce zarejestrowano 6 przypadków durów rzekomych. W powiecie zawierciańskim i województwie śląskim nie zarejestrowano przypadków zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome.

Czerwonka bakteryjna

W 2010 roku w Polsce odnotowano 24 przypadki zachorowań na czerwonkę, w powiecie zawierciańskim nie odnotowano zachorowań.

Biegunki u dzieci do lat 2

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia w Polsce zarejestrowano 30134 przypadki biegunek u dzieci do lat 2, w województwie śląskim 1115 przypadków zachorowań, a w powiecie zawierciańskim 16.

W 12 przypadkach zachorowania zostały wywołane przez rotawirusy, 1 przypadek - *Yersinia enterocolitica*, 1 przypadek – *Pseudomonas aeruginosa* oraz w 2 przypadkach czynnik etiologiczny był nieokreślony .

Wirusowe zapalenia wątroby typu A

W analizowanym okresie w powiecie zawierciańskim nie odnotowano zachorowań na wzv typu A (w Polsce odnotowano 156 przypadków zachorowań, a w województwie śląskim – 35).

Tabela 5. Liczby zachorowań i zapadalności na wybrane choroby zakaźne w powiecie zawierciańskim w latach 2007 -2010

L.p.	Jednostka chorobowa		2007 rok		2008 rok		2009 rok		2010 rok	
			A	B	A	B	A	B	A	B
1.	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	18	14,5	38	30,8	16	13,0	13	10,6
		zakażenia pozajelitowe	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Biegunki u dzieci do lat 2		30	143,0*	31	147,2*	42	184,0*	16	70,8*
3.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe		8	6,5	3	2,4	1	0,8	5	4,0
4.	Różycyca		-	-	1	0,8	-	-	-	-
5.	Krzusiec		1	0,8	3	2,4	3	2,4	1	0,8
6.	Szkarlatyna		7	5,7	5	4,0	15	12,2	18	14,7
7.	Zapalenia opon mózgowych (ogółem)		2	1,6	1	0,8	2	1,6	3	2,4
8.	Zapalenie mózgu (ogółem)		5	4,0	1	0,8	2	1,6	2	1,6
9.	Róża		23	18,6	24	19,5	9	7,3	7	5,7
10.	Borelioza z Lyme		60	48,5	88	71,4	59	48,0	40	32,6
11.	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		10		15		8		8	6,5
12.	Ospa wietrzna		407	329,1	507	411,1	474	386,3	894	730,2
13.	Odra		3	2,4	-	-	-	-	-	-
14.	Różyczka		75	60,6	4	3,2	-	-	6	4,9
15.	Wzw typu A		-	-	-	-	3	2,4	-	-
15.	Wzw typu B		7	5,7	2	1,6	6	4,8	9	7,3
16.	Wzw typu C		4	3,2	14	11,3	6	4,8	7	5,7
17.	Wzw B+C (zakażenie mieszane)		-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Świnka		9	7,3	7	5,6	12	9,7	13	10,6
19.	Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę		191	154,4	658	533,6	1077	877,8	18	14,7
20.	Gruźlica		28	22,6	42	34,0	32	26,0	40	32,6
21.	Lamblioza /giardioza/		1	0,8	1	0,8	-	-	-	-

A – liczba zachorowań na chorobę zakaźną

B – wskaźnik zapadalności na chorobę zakaźną (zachorowania/100tys. ludności)

B* - wskaźnik zapadalności na biegunki u dzieci do lat 2 (zachorowania/10tys.dzieci do lat 2

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Tabela 6. Wybrane choroby zakaźne w powiecie zawierciańskim w 2009 roku

Jednostka chorobowa			Gminy miejskie		Gminy miejsko-wiejskie				Gminy wiejskie				RAZEM
			Zawiercie	Poręba	Ogrodzieniec	Łazy	Pilica	Szczekociny	Żarnowiec	Kroczyce	Włodowice	Irządze	
Salmonelozy	zatrucia pokarmowe	A	3	1	2	4	1	1	-	-	1	-	13
		B	5,7	11,4	21,1	24,8	11,2	12,3	-	-	18,8	-	10,6
	zakażenia pozajelitowe	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szkarlatyna	A	14	2	1	1	-	-	-	-	-	-	18	
	B	27,0	22,8	10,5	6,2	-	-	-	-	-	-	14,7	
Gruźlica	A	23	3	1	5	-	1	1	2	4	-	40	
	B	44,3	11,4	10,5	31,0	-	12,3	12,3	31,7	75,5	-	32,6	
Zapalenie opon mózgowych (ogółem)	A	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	
	B	3,8	-	-	-	-	-	20,4	-	-	-	2,4	
Zapalenie mózgu (ogółem)	A	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	2	
	B	-	-	-	-	-	-	20,4	-	-	36,1	1,6	
Róża	A	4	-	-	1	1	1	-	-	-	-	7	
	B	7,7	-	-	6,2	11,2	12,3	-	-	-	-	5,7	
Ospa wietrzna	A	320	117	145	62	4	131	27	69	10	9	894	
	B	617,2	1335,1	1534,0	385,1	44,8	1614,4	552,0	1096,4	188,8	325,1	730,2	
Różyczka	A	2	3	-	-	1	-	-	-	-	-	6	
	B	3,8	34,2	-	-	11,2	-	-	-	-	-	4,9	
Wzw „B”	A	5	-	-	1	1	2	-	-	-	-	9	
	B	9,6	-	-	6,2	11,2	24,6	-	-	-	-	7,3	
Wzw „C”	A	2	1	-	2	-	-	2	-	-	-	7	
	B	3,8	11,4	-	12,4	-	-	40,8	-	-	-	5,7	
Wzw B+C (zakażenie mieszane)	A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Świnka	A	5	-	3	3	1	-	-	1	-	-	13	
	B	9,6	-	31,7	18,6	11,2	-	-	15,8	-	-	10,6	
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	A	2	-	-	2	-	-	-	-	3	1	8	
	B	3,8	-	-	12,4	-	-	-	-	56,6	36,1	6,5	

A – liczba zachorowań na chorobę zakaźną

B – wskaźnik zapadalności na chorobę zakaźną (zachorowania/100tys. ludności)

5. Nadzór nad zakładami opieki zdrowotnej

Do zakładów opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie Powiatu Zawierciańskiego należą: Szpital Powiatowy w Zawierciu, Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Zawierciu, Żłobek Miejski w Zawierciu oraz 41 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, 6 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i 133 prywatne gabinety lekarskie. W skład ambulatoryjnych zakładów opieki zdrowotnej wchodzi 61 placówek medycznych. Ponadto na terenie Powiatu Zawierciańskiego funkcjonuje 11 filii będących częścią zakładów opieki zdrowotnej zlokalizowanych na terenie działalności innego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Szpital Powiatowy w Zawierciu był nadzorowany przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadził nadzór nad jakością wody do spożycia przez ludzi pochodzącą z ujęcia przy Szpitalu Powiatowym w Zawierciu oraz nad jakością wody ciepłej w instalacji wewnętrznej Szpitala na obecność bakterii *Legionella* sp. Pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym zbadano 5 próbek wody z ujęcia przy szpitalu – na koniec 2010 r. jakość wody spełniała wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Pobrano i zbadano 6 próbek wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella* sp. - w zbadanych próbkach nie odnotowano przekroczeń.

W 2010 roku skontrolowano 43 obiekty publicznej i niepublicznej opieki zdrowotnej (90%), przeprowadzono 186 kontroli sanitarnych, w tym 12 kontroli w zakresie skuteczności procesów sterylizacji.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 24 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego, w 4 przypadkach ukarano osoby odpowiedzialne grzywną w postaci mandatu karnego na łączną kwotę 400 zł, wydano 2 decyzje administracyjne.

W omawianym roku skontrolowano 58 prywatnych gabinetów lekarskich, przeprowadzając 97 kontroli sanitarnych w tym 10 kontroli skuteczności sterylizacji oraz 1 kontrolę interwencyjną. W wyniku stwierdzonych uchybień wydano 3 decyzje administracyjne, a w 1 przypadku osobę odpowiedzialną ukarano grzywną w postaci mandatu karnego na kwotę 200 zł.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie sterylizacji dokonano oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

w materiały sterylne oraz skuteczności procesów sterylizacyjnych w placówkach ochrony zdrowia.

Na terenie powiatu zawierciańskiego w 2010 roku funkcjonowało 78 urządzeń sterylizacyjnych. W ramach nadzoru zewnętrznego nad prawidłowością procesów sterylizacyjnych pracownicy epidemiologii skontrolowali skuteczność procesów sterylizacji testami mikrobiologicznymi kontrolując 22 procesy sterylizacyjne przeprowadzone w autoklawach - wszystkie procesy sterylizacji w badanych urządzeniach przeprowadzono skutecznie.

Zgodnie z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego od maja 2010 roku pracownicy inspekcji nie wykonują kontroli zewnętrznej skuteczności procesów sterylizacji.

W roku 2010 PPIS w Zawierciu wydał 17 postanowień o spełnieniu wymagań rozporządzenia Ministra zdrowia z 10 listopada 2006 r., 4 postanowienia o braku spełnienia w/w wymagań, 3 pozytywne opinie o sporządzonych przez zakłady opieki zdrowotnej programach dostosowania oraz 11 postanowień o spełnieniu wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z 09 marca 2000 r.

Jeden samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej (posiadający 4 placówki) spełnia wymagania obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z 10 listopada 2006 roku w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213 poz.1568 ze zm.), pozostałe zakłady posiadają programy dostosowania do wymagań rozporządzenia pozytywnie zaopiniowane przez PPIS w Zawierciu. Odstępstwa od wymagań obowiązującego rozporządzenia dotyczą zapewnienia sterylizacji narzędzi zgodnej z przepisami ww. rozporządzenia, zainstalowania windy w obiekcie, połączenia gabinetu dla dzieci z pokojem przygotowawczym i połączenia gabinetu ginekologicznego z kabiną higieny osobistej kobiet.

Biorąc pod uwagę dostosowanie do wymagań obowiązującego rozporządzenia, czystość bieżącą, stan sanitarno – techniczny i estetykę pomieszczeń, zaopatrzenie w wodę, sposób gospodarowania odpadami oraz zagospodarowanie terenu wokół budynków jako dobry oceniono stan sanitarno – porządkowy i techniczny SPZOZ w Łazach, SPZOZ SKALMED w Kroczykach i SPZOZ w Porębie.

Spośród 41 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej 18 spełnia wymagania ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia z 10 listopada 2006 r., natomiast 23 posiadają pozytywnie zaopiniowane przez PPIS w Zawierciu programy dostosowania.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W programach dostosowania zakładów do wymagań obowiązującego rozporządzenia najczęściej pojawia się odstępstwo dotyczące zapewnienia sterylizacji narzędzi zgodnej z przepisami ww. rozporządzenia oraz dostosowania obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich i zapewnienia pomieszczenia porządkowego.

Nadzór w zakładach opieki zdrowotnej prowadzony jest w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego, oceny czystości bieżącej, jak również postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi.

W zakresie epidemiologii w zakładach opieki zdrowotnej przeprowadzono kontrole sanitarne ze szczególnym naciskiem na procedury dezynfekcyjne w zakresie prawidłowości doboru i stosowania środków dezynfekcyjnych w profilaktyce zakażeń, przygotowywania i sposobu przechowywania, opracowania, wdrożenia oraz aktualizacji procedur dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego, które nie wykazały nieprawidłowości.

Zabezpieczenie w środki dezynfekcyjne w skontrolowanych placówkach w zakresie ilościowym i asortymentowym oceniono jako wystarczające.

Deratyzacja

W nadzorze sanitarnym w 2010 r., na podległym terenie powiatu zawierciańskiego uwzględniono działania w celu wyeliminowania ewentualnego problemu zaszczurzenia.

Większość powszechnych akcji deratyzacyjnych przeprowadzana jest dwa razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym. W 2010 r. na terenie powiatu przeprowadzono 9 akcji deratyzacyjnych, w tym 4 akcje przeprowadzono w okresie wiosennym, 5 akcji w okresie jesiennym.

6. Szczepienia ochronne

Program Szczepień Ochronnych (PSO) jest corocznie opracowywany na podstawie komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego, zaś organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorują jego realizację.

W 2010 roku szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym prowadzono zgodnie z załącznikiem do Komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 22 października 2009 r. w sprawie Programu szczepień ochronnych na rok 2010.

Na terenie powiatu zawierciańskiego obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywano w 24 placówkach, nadzorowanych przez PSSE Zawiercie. Populacja objęta obowiązkowym Programem Szczepień Ochronnych w ciągu ostatnich 6 lat zmniejszyła się o 12 % i w roku 2010 liczyła 22306 dzieci i młodzieży.

Na podstawie posiadanych danych od świadczeniodawców – rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych – dokonano analizy stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży w powiecie zawierciańskim w 2010 r.

Wykazała ona, że wykonanie szczepień ochronnych przeciwko chorobom zakaźnym przebiegało prawidłowo.

Realizowane przez PIS działania mające na celu zwiększenie liczby terminowo i kompletnie zaszczepionych dzieci spowodowały wykonanie w wyższym procencie szczepień przeciw: odrze, śwince i różyczce w 2 r.ż. 79,47 % (wzrost o 6,97 %), Poliomyelitis w 2 r.ż. 98,80 (wzrost o 0,2 %) oraz odrze, śwince i różyczce w 10 r.ż. 86,50 % (wzrost o 14,26 %)

W ramach nadzoru nad szczepieniami w 2010 r. przeprowadzono 60 kontroli w zakresie oceny prowadzenia i wykonania szczepień ochronnych. W zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek nieprawidłowości nie stwierdzono.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W 2010 r. do PSSE w Zawierciu zgłoszono 6 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 1 po szczepieniu BCG, 3 po podaniu szczepionki skojarzonej Infanrix IPV+ Hib, natomiast 2 wystąpiły po szczepionce skojarzonej Tripacel. Wszystkie dzieci u których wystąpiły niepożądane odczyny poszczepienne, nie wymagały z tego powodu hospitalizacji, powróciły w pełni do zdrowia.

Rodzice chcąc ograniczyć liczbę wkłuć swoim dzieciom podczas przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych, coraz częściej decydują się na zakup szczepionek skojarzonych. W roku 2010 liczba preparatów zakupionych przez rodziców, w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych, wynosiła 1731 i w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 64 %.

Poza obowiązkowym kalendarzem szczepień ochronnych istotną rolę w profilaktyce chorób zakaźnych odgrywają tzw. szczepienia zalecane. Pomimo pełnej odpłatności za szczepionki zalecane rośnie zainteresowanie społeczeństwa tą formą profilaktyki. W roku 2010 w/w preparatami zaszczepiło się 3361 osób.

W grupie tej mieszczą się również szczepienia p/grypie, którym poddało się 1568 osób, co stanowi zaledwie 1,3 % wszystkich mieszkańców powiatu zawierciańskiego.

7. Wnioski

- 1) Sytuacja epidemiologiczna większości chorób zakaźnych w analizowanym okresie była, podobnie jak w roku ubiegłym, dobra i nie stanowiła zagrożenia zdrowotnego dla mieszkańców powiatu zawierciańskiego. Dokonana analiza wykazała, że w powiecie zawierciańskim w badanym okresie wystąpiły wyższe wskaźniki zapadalności na: ospę wietrzną, wzw typu B w porównaniu do wskaźników zapadalności w województwie śląskim i Polsce oraz boreliozę z Lyme i gruźlicę w porównaniu do wskaźników zapadalności w województwie śląskim.
- 2) Wykonanie szczepień ochronnych przeciwko chorobom zakaźnym przebiegało prawidłowo. Zaobserwowano wzrost szczepienia dzieci szczepionkami skojarzonymi, wykonanymi zamiast szczepień objętych PSO oraz wzrost szczepień szczepionkami zalecanymi w PSO.

II. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

1. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Bezpieczeństwo żywności to ogół warunków i działań, które muszą być podejmowane na każdym etapie produkcji i obrotu żywnością. O bezpieczeństwie środka spożywczego mówimy wtedy, gdy spełnia on wymagania określone w przepisach ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia wdrażających dyrektywy Unii Europejskiej dot. bezpieczeństwa żywności.

Nie powinny występować w nim jakiegokolwiek zagrożenia chemiczne, mikrobiologiczne czy mechaniczne, które mogłyby wywołać skutki zdrowotne po jego spożyciu lub spożywaniu przez dłuższy okres. W żywności mogą kumulować się wszystkie związki znajdujące się w powietrzu atmosferycznym, glebie i wodzie. Negatywny wpływ na zdrowie lub życie konsumenta w wyniku działania zagrożeń może powodować też żywność pozyskiwana i przetwarzana w niewłaściwych warunkach. Dopuszczenie do obrotu środków spożywczych, których spożycie w warunkach normalnych i zgodnie z przeznaczeniem może spowodować negatywne skutki dla zdrowia lub życia ludzi, naraża konsumenta na niebezpieczeństwo wywołania zatrucia pokarmowych, bądź chorób przewlekłych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności Państwowa Inspekcja Sanitarna przeprowadza urzędowe kontrole w zakładach produkcji i obrotu żywnością, dokonuje oceny jakości zdrowotnej żywności, a także działa w ramach sieci systemu RASFF, który pozwala na szybkie uruchomienie mechanizmów reagowania, w sytuacjach stwierdzenia potencjalnego zagrożenia zdrowia lub życia konsumentów.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajdowało się 1399 zakładów, z czego skontrolowano 681, w tym 9 miejsc produkcji i obrotu przedmiotami użytku, a także 3 miejsca obrotu kosmetykami.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1084 kontrole sanitarnych, w tym 6 kontrole w miejscach produkcji i obrotu przedmiotami użytku i 15 kontrole w miejscach obrotu kosmetykami.

Oceniając stan sanitarno-techniczny przeprowadzono 542 kontrole kompleksowych z wykorzystaniem obowiązujących w całym kraju arkuszy ocen stanu sanitarnego, 109 kontrole interwencyjnych, 223 kontrole doraźne oraz 106 kontrole sprawdzających. Wydano 610 decyzji administracyjnych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 335 próbek: 296 próbek żywności, 2 próbki przedmiotów użytku, 34 próbki zmiotków oraz 3 próbki substancji dodatkowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 19 obiektów nie odpowiada ustalonym wymaganiom. Stanowi to 2,8 % w stosunku do wszystkich obiektów skontrolowanych, w tym:

- ocenę niedostateczną otrzymano ze względu na brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych.
- wydano 99 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień technicznych, w tym 10 decyzji nakazujących wycofanie środków spożywczych z obrotu.
- Winnych uchybień ukarano 107 grzywnami w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 14 300 PLN.

W ramach urzędowej kontroli żywności sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 335 próbek: tj. 296 próbek żywności, 2 próbki przedmiotów użytku, 3 próbki substancji dodatkowych, 34 próbek zmiotków.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego do 31.12.2010 r. wydano:

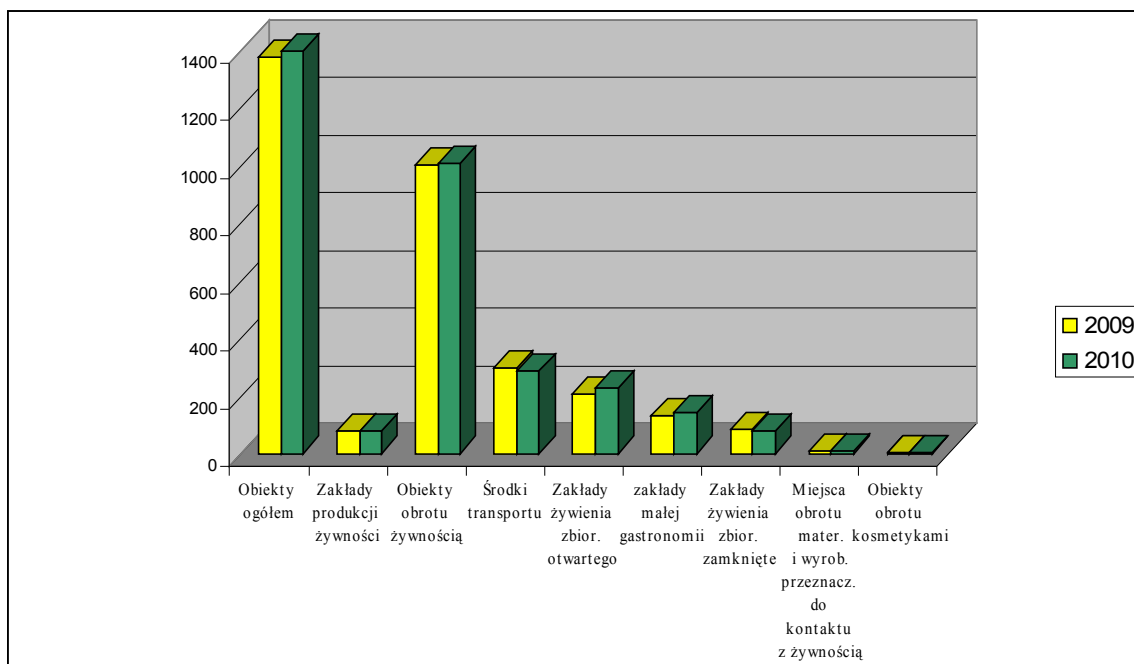
- 127 decyzji zatwierdzających zakład,
- 99 decyzji represyjnych, w tym 10 zakazujących wprowadzenia do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- 58 decyzji umarzających postępowanie administracyjne,
- 6 upomnień.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Tabela 1. Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2009 i 2010

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek Zmian (+/-)
	2009	2010	
Obiekty ogółem	1375	1399	+
Zakłady produkcji żywności	78	77	-
Obiekty obrotu żywnością	1003	1006	+
w tym: środki transportu	297	285	-
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	206	227	+
w tym: zakłady małej gastronomii	133	140	+
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	82	77	-
Wytwornie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	0	0	Bz
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	6	9	+
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	0	0	Bz
Obiekty obrotu kosmetykami	4	3	-

Wykres 1. Porównanie liczby obiektów według rodzaju działalności w latach 2009–2010

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Tabela 2. Działania kontrolne i represyjne w latach 2009-2010 cz. 1

Rok	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	%	Ocenionych na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego	%	Obiekty uznane za złe	%	Liczba kontroli	Wskaźnik częstości Kontroli
2009	1375	754	55	529	38,4	5	0,9	1055	0,77
2010	1399	681	48,7	542	38,7	19	3,5	1084	0,77

Wykres 2. Działania kontrolne i represyjne w latach 2009-2010 cz. 1

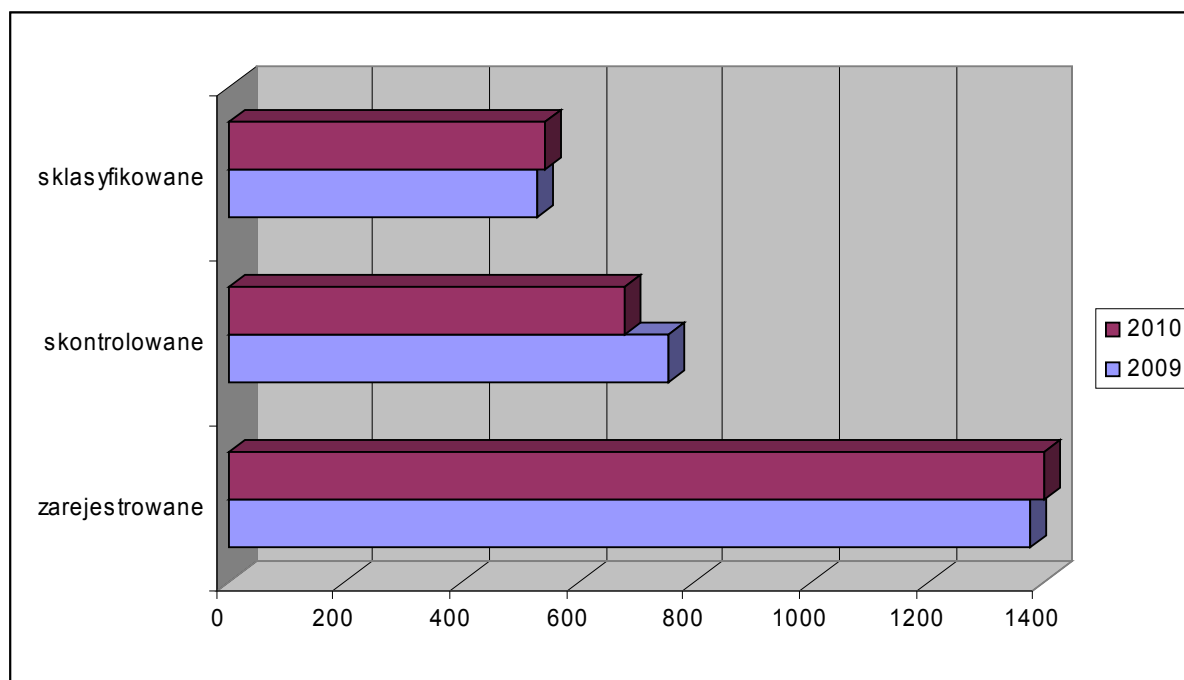
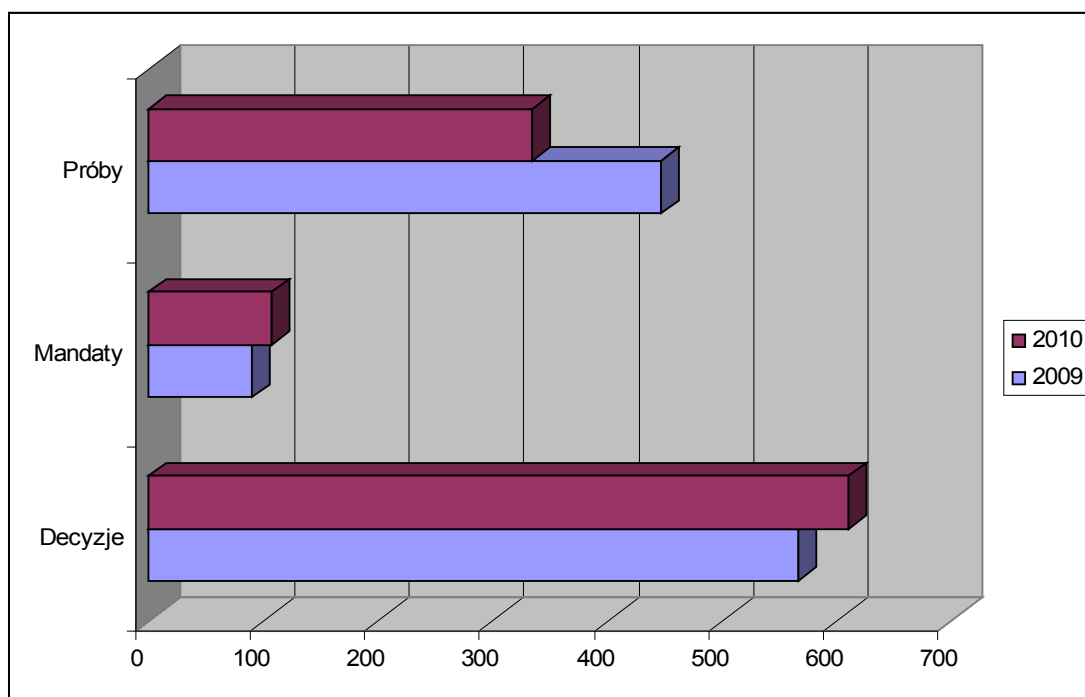
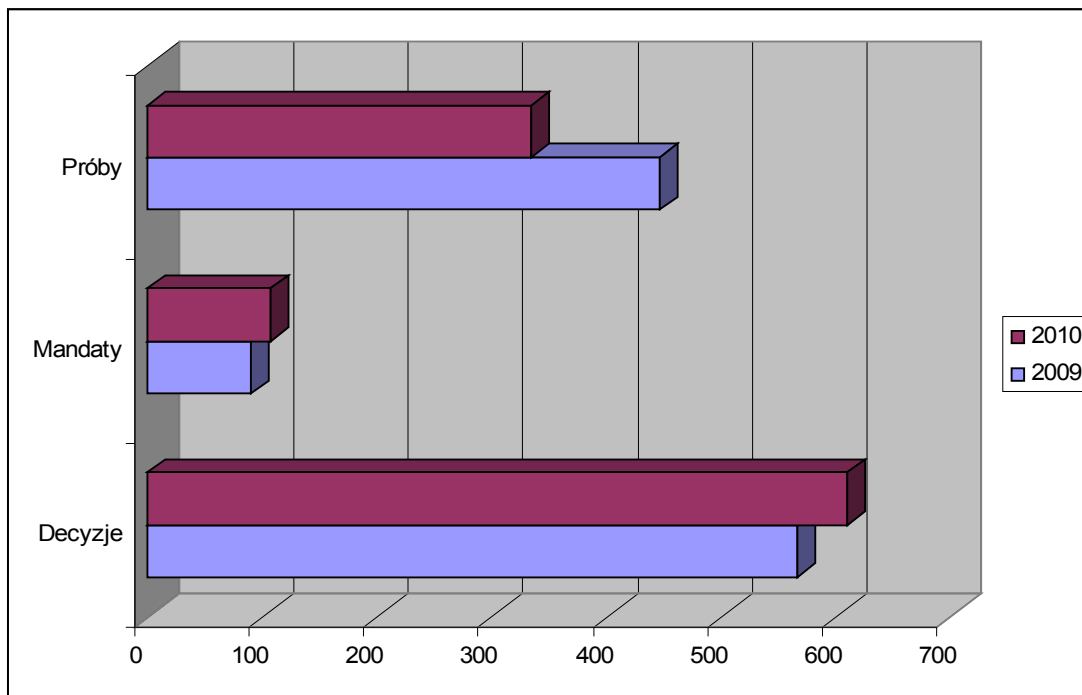

Tabela 3. Działania kontrolne i represyjne w latach 2009-2010 cz.2

Rok	Decyzje adm.	Mandaty	Kwota ogółem	Kwota Średnia	Próby zbadane	Próby kwest.	%	Próby sanit.	Próby sanit. kwest.	%
2009	567	90	10.070,00	112	446	12	2,7	68	2	2,9
2010	610	107	14 300	133,6	335	4	1,2	34	4	11,8

Wykres 3. Działania kontrolne i represyjne w latach 2009-2010, cz. 2

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Zakłady produkcji żywności

W roku 2010 zarejestrowanych było 77 zakładów produkcji tj., 31 piekarni, 14 ciastkarni, 1 wytwórnia lodów, 16 automatów do lodów, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 2 wytwórnie naturalnych wód źródlanych, 2 wytwórnie koncentratów spożywczych, 1 browar, 1 wytwórnia napojów bezalkoholowych, 1 wytwórnia substancji dodatkowych, 1 zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego, 4 inne wytwórnie żywności (produkcja żurku, pakowanie słonecznika, wypiek opłatków), z czego skontrolowano 72 zakłady. Zatwierdzono 4 zakłady.

Stan sanitarno-techniczny zakładów oceniono na podstawie obowiązujących arkuszy ocen 3 zakłady (1 wytwórnia lodów i 2 piekarnie) otrzymały oceny niedostateczne z uwagi na brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Tabela 4. Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2009 i 2010

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2009 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2010 roku		
		ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Wytwórnice Lodów	1	-	-	1	1	-
2.	Piekarnie	29	-	-	31	2	-
3.	Automaty do lodów	13	-	-	16	-	-
4.	Ciastkarnie	17	-	-	14	-	-
5.	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	-	-	-	-	-	-
6.	Przetwórnice Owocowo-warzywne	3	-	-	3	-	-
7.	Wytwórnice napojów bezalkoholowych	3	-	-	3	-	-
8.	Browary	1	-	-	1	-	-
9.	Wytwórnice używek						
10.	Zakłady Garmazeryjne	-	-	-	-	-	-
11.	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	0	-	-	1	-	-
12.	Wytwórnice makaronów	0	-	-	0	-	-
13.	Wytwórnice koncentratów spożywczych	2	-	-	2	-	-
14.	Wytwórnice środków dietetycznych	-	-	-	-	-	-
15.	Inne wytwórnice żywności	2			4	-	-
16.	Wytwórnice substancji dodatkowych	1			1		
	Obiekty ogółem	72	-	-	77	-	-

Stan sanitarno-techniczny zakładów produkcji żywności jest zróżnicowany, tj. od obiektów zmodernizowanych, dobrze wyposażonych, po zakłady o gorszym stanie technicznym.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- niewłaściwa funkcjonalność i zły stan techniczny pomieszczeń produkcyjnych,
- brak utrzymania bieżącego stanu czystości i porządku,
- brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W 2010 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 90 próbek żywności do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych, które nie były dyskwalifikowane.

W ramach akcji „Bezpieczeństwo żywności – akcja miklik próchniczek” przeprowadzono kontrole sanitarne w 30 piekarniach, pobrano 34 próbki sanitarne - wytrzeplin z koszyczków lub zmiotków. Spośród wszystkich zbadanych zdyskwalifikowano 4 próbki, co stanowi 11,7%, ze względu na zanieczyszczenia biologiczne t.j. obecność szkodników zbożowo-mącznych.

W ciastkarniach prowadzona była identyfikowalność dostawców surowców. Na używane surowce pochodzenia zwierzęcego zakłady posiadają handlowe dokumenty identyfikacyjne. Stan sanitarno-techniczny ciastkarni ulega systematycznej poprawie poprzez modernizację pomieszczeń, doposażenie zakładów w nowe urządzenia i sprzęt oraz środki transportu do przewozu gotowego wyrobu. Do badań mikrobiologicznych pobrano 48 próbek wyrobów ciastkarskich. Próbki te nie były zdyskwalifikowane.

Wszystkie automaty na terenie powiatu zawierciańskiego były objęte nadzorem sanitarnym. Pobrano do badań laboratoryjnych mikrobiologicznych 5 próbek lodów, które nie były kwestionowane.

W wytwórni lodów przedsiębiorca nie posiadał orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2010 skontrolowano 348 obiektów ze 1006, prowadzących działalność handlową na terenie powiatu zawierciańskiego.

13 zakładów uzyskało ocenę „niezgodny z wymaganiami” z powodu braku aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu.

Tabela 5. Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2009 i 2010

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2009 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2010 roku		
	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	324	-	-	238	-	-
Kioski spożywcze	24	-	-	32	-	-
Magazyny hurtowe	41	-	-	32	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	10	-	-	8	-	-
Środki transportu	11	-	-	24	-	-
Inne obiekty obrotu	15	-	-	14	-	-
Obiekty ogółem	425	1	-	348	-	-

Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego:

- niewłaściwy stan powierzchni ścian i sufitów, podłóg, wyposażenia i sprzętu.

Nieprawidłowości natury higienicznej to głównie:

- brak zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego żywności łatwo psującej się,
- brak zabezpieczenia żywności nie opakowanej przed kontaktem z klientem,
- brak higieny podczas podawania i/lub pakowania żywności,
- brak prawidłowych zapisów kontroli wewnętrznej,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak czystości i porządku.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 243 próbki żywności, które nie zostały zdyskwalifikowane.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym

W 2010 r. nadzorem sanitarnym objętych było 7 targowisk. Przeprowadzono 36 kontroli miejsc obrotu środkami spożywczymi na targowiskach (23 kioski sprzedające mięso, 13 kiosków sprzedających inne środki spożywcze). Za niewłaściwe warunki higieniczne właściciele kiosków ukarano 4 mandatami na kwotę 500 zł.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Nadzór nad obrotem grzybami

W 2010 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w czasie kontroli obrotu grzybów świeżych i suszonych.

Kontrole w czasie sezonowej sprzedaży grzybów świeżych prowadzono pod kątem posiadania stosownych atestów. Istniała możliwość uzyskania atestów wydawanych przez klasyfikatorów zatrudnionych w PSSE w Zawierciu.

W sezonie letnim udzielano porad grzybiarzom zgłaszającym do PSSE w Zawierciu.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2010 roku skontrolowano 249 zakładów żywienia zbiorowego. 2 zakłady oceniono jako „niezgodne z wymaganiami” z powodu braku orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu.

Tabela 6. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2009-2010

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych w 2009 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2010 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	73	-	-	91	-	-
2.	Zakłady małej gastronomii	133	-	-	88	-	-
3.	Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	82	-	-	70	-	-
	Obiekty ogółem	288	-	-	249	-	-

Najczęstsze uchybienia w zakładach żywienia zbiorowego otwartego:

- niewłaściwe przechowywanie żywności łatwo psującej się,
- brak segregacji środków spożywczych w urządzeniach chłodniczych i zamrażających,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych osób zatrudnionych przy produkcji.

W w/w zakładach nałożono 21 mandatów karnych na kwotę 2900,00 zł. W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego w roku 2010 nie pobierano próbek środków spożywczych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Mała gastronomia

W 2010 r. skontrolowano 88 zakładów małej gastronomii. Stan sanitarny wszystkich zakładów był zgodny z wymaganiami. W w.w. zakładach produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych wyrobach mrożonych, a potrawy podawane w naczyniach jednorazowego użytku.

Najczęstsze uchybienia:

- brak skutecznej kontroli wewnętrznej prowadzenia systematycznych wpisów do dokumentacji prowadzonej w ramach GHP i GMP,
- niewłaściwy stan techniczny ścian i sufitów pomieszczeń, niewłaściwy stan techniczny sprzętu stykającego się z żywnością,
- brudne urządzenia i sprzęt.

Za stwierdzone wykroczenia nałożono 8 mandatów na kwotę 900,00 zł.

Środki transportu żywności

W 2010 roku w ewidencji było 285 środków transportu żywności. Przeprowadzono 24 kontrole na wniosek strony w związku z ubieganiem się o wydanie opinii dopuszczającej dany pojazd do przewozu środków spożywczych.

2. Ocena sposobu żywienia

W 2010 roku nie dokonywano oceny sposobu żywienia w obiektach żywienia zbiorowego.

3. Akcje

W 2010 roku przeprowadzono następujące akcje:

- 1) „Mklik próchniczek”,
- 2) „Warunki przechowywania żywności w czasie upałów w zakładach obrotu i produkcji żywności”,
- 3) „Ocena stanu sanitarnego wózków oraz koszyków w sklepach spożywczych woj. śląskiego”,
- 4) „Identyfikacja dostawców płodów rolnych do hurtowni na terenie powiatu zawierciańskiego”,
- 5) „Dopalacze”,
- 6) „Nadzór nad hurtowym obrotem żywnością pochodzenia zwierzęcego”,

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

7) „Urzędowa kontrola żywności w zakładach małej gastronomii” (akcja UC+ PIS).

PODSUMOWANIE AKCJI:

„Mklik próchniczek”

Grupę zakładów szczególnie narażonych na infestacje stanowią piekarnie oraz zakład zbożowo-mączny.

Na terenie działalności PSSE w Zawierciu w 2010 r. działało 31 zatwierdzonych piekarni oraz 1 zakład przemysłu zbożowo- młynarskiego, którego nie skontrolowano, ponieważ działalność została zawieszona.

W ramach realizacji przedsięwzięcia „Bezpieczeństwo żywności – akcja „mklik próchniczek” pracownicy sekcji NS/HŻ skontrolowali 30 piekarni i pobrali 34 próbki sanitarne tj. wytrzepiny z koszyczków lub zmiotki.

4 próbki zostały zakwestionowane, z powodu stwierdzonych zanieczyszczeń biologicznych t.j. obecność żywych szkodników zbożowo-mącznych i ich larw.

W związku z powyższym wydano 4 decyzje z terminem natychmiastowej wykonalności dot. przeprowadzenia w zakładach skutecznej dezynsekcji. Po tym terminie przeprowadzono ponowne kontrole połączone z poborem próbek, a wykonane badania nie wykazały obecności zanieczyszczeń biologicznych. W czasie przeprowadzonej akcji większość kontroli w/w zakładów odbyła się w terminie wynikającym z rocznego harmonogramu kontroli.

„Warunki przechowywania żywności w czasie upałów w zakładach obrotu i produkcji żywności”

Akcja, którą przeprowadzono w dniach 01.07 – 31.08.2010 r., miała na celu zwrócenie szczególnej uwagi na warunki przechowywania artykułów łatwo psujących się w zakładach obrotu i produkcji żywności. W tym czasie skontrolowano 30 zakładów. W 3 zakładach stwierdzono nieprawidłowości. Nałożono 3 mandaty karne na kwotę 700 zł i wydano 1 decyzję represyjną.

„Ocena stanu sanitarnego wózków oraz koszyków w sklepach spożywczych woj. śląskiego”

Akcja została przeprowadzona zgodnie z zaleceniami WSSE w Katowicach i obejmowała 2 etapy. W I turze (od 17.05.2010 – 30.07.2010 r.) kontrolowano

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

wszystkie supermarkety, w turze II (01.08.2010r – 30.09.2010 r.) min. 25 % sklepów sieciowych samoobsługowych.

W ramach akcji przeprowadzono 24 kontrole w wyniku których wydano 2 decyzje terminowe.

„Identyfikacja dostawców płodów rolnych do hurtowni spożywczych na terenie powiatu zawierciańskiego”

W związku z sygnałami dotyczącymi podejrzenia wprowadzania do obrotu warzyw i owoców, pochodzących z terenów zatopionych wodami powodziowymi, i mogły być silnie zanieczyszczone zarówno pod względem chemicznym, jak i mikrobiologicznym, przeprowadzono 5 kontroli hurtowni warzyw i owoców działających na terenie powiatu zawierciańskiego.

Nie wykazały one nieprawidłowości, a sprzedawane tam warzywa i owoce nie budziły zastrzeżeń.

„Dopalacze”

Akcja, przeprowadzona wspólnie z przedst. Komendy Policji w Zawierciu, na wniosek GIS w Warszawie, miała na celu wycofanie z obrotu tzw. „dopalaczy”.

Działalność w zakresie sprzedaży dopalaczy prowadzona była w 3 sklepach na terenie miasta Zawiercia. Zostały one zamknięte i oplombowane. W czasie trwania akcji właściciele sklepów zdecydowali się na zlikwidowanie działalności związanej z obrotem „dopalaczy” w naszym mieście.

„Nadzór nad hurtowym obrotem żywnością pochodzenia zwierzęcego”

W ramach akcji podjęto współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, opracowano harmonogram kontroli hurtowni działających na terenie powiatu zawierciańskiego i przeprowadzono wspólne 3 kontrole zakładów, w których odbywa się hurtowa sprzedaż mięsa. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

„Urzędowa kontrola żywności w zakładach małej gastronomii”

W ramach akcji UC i PIS przeprowadzono w m-cu lutym i marcu 2010 r. 4 kontrole zakładów małej gastronomii. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

4. Współpraca z innymi służbami kontroli

W 2010 r. podjęta została współpraca z Policją dot. akcji „Dopalacze” i kontynuowano współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Zawierciu dotyczącą urzędowych kontroli żywności.

5. Nadzór nad importem/exportem

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonano 2 kontrole. Skontrolowano 2 partie środków spożywczych, wydano 2 świadectwa jakości zdrowotnej. Wstępnej ocenie organoleptycznej poddano 2 partie, laboratoryjnie nie badano. Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 210 zł.

Nie kontrolowano partii żywności przeznaczonej na eksport.

6. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2010 roku pobrano do badań laboratoryjnych 272 próbki krajowe środków spożywczych z różnego rodzaju obiektów żywienia - żywnościowych. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecność ciał obcych.

Przebadano ogółem:

- pod względem mikrobiologicznym – 191 próbek
- pod względem chemicznym – 16 próbek
- pod względem organoleptycznym – 60 próbek
- pod względem oznakowania – 201 próbek
- pod względem obecności zanieczyszczeń - 12 próbek

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Tabela 7. Ocena jakości zdrowotnej krajowych środków spożywczych

Lp.	Rodzaj artykułu spożywczego	% próbek kwestionowanych		W tym			
		rok 2009	rok 2010	M	CH	O	SZ
1.	Ciastka z kremem	-	-				
2.	Napoje alkoholowe	-	-				
3.	Mrożonki z wyjątkiem owoców i warzyw	-	-				
4.	Tłuszcze zwierzęce	-	-				
5.	Wyroby garmażeryjne	-	-				
6.	Przetwory zbożowo-mączne	-	-				
7.	Ryby i przetwory rybne	-	-				
8.	Pieczyno w tym cukiernicze suche	-	-				
9.	Mięso i przetwory mięsne	-	-				
10.	Owoce, warzywa, grzyby i przetwory	-	-				
11.	Masło	-	-				
12.	Napoje bezalkoholowe	-	-				
13.	Mieszanki tłuszczów zwierzęcych i roślinnych	-	-				
14.	Mleko spożywcze (płynne)	-	-				
15.	Przetwory mleczne	-	-				
16.	Cukier i wyroby cukiernicze	-	-				
17.	Koncentraty	-	-				
18.	Lody	100	-				
19.	Konserwy owocowe, warzywne, warzywno-mięsne	-	-				
20.	Mieszanki dla niemowląt	-	-				
21.	Używki	-	-				
22.	Konserwy mięsne	-	-				
23.	Mleko w proszku	-	-				
24.	Środki dietetyczne	-	-				
25.	Konserwy rybne	-	-				
26.	Tłuszcze roślinne	-	-				
27.	Odżywki suche	-	-				
28.	Inne artykuły spożywcze	-	-				
	Ogółem	3 %	0%				

Pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano 191 próbek, które nie były zakwestionowane. Pod względem parametrów fizykochemicznych zbadano 16 próbek, próbki nie były kwestionowane.

W 2010 roku pod względem znakowania oceniono 201 próbek krajowych, które były zgodne z obowiązującymi przepisami.

W ramach akcji „mklk próchniczek” pobrano 34 próbki do badań sanitarnych w kierunku zanieczyszczeń biologicznych - zmiotki i wytrzepiny z koszyczków w piekarniach - zakwestionowano 4 próbki, co stanowi 11,7 %.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu

Przebadano 24 próbki żywności z importu, w tym 9 próbek pod względem parametrów chemicznych i 10 pod względem parametrów mikrobiologicznych, 5 organoleptycznie oraz 4 na obecność zanieczyszczeń.

Próbki nie podlegały kwestionowaniu.

Tabela 8. Jakość zdrowotna importowanych środków spożywczych w latach 2009-2010

Zakres badania/kwestionowania próbek	Liczba próbek zbadanych		Liczba próbek kwestionowanych	
	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2010
- cechy mikrobiologiczne	11	10	0	0
- cechy chemiczne	15	9	0	0
- cechy organoleptyczne	5	5	0	0
- oznakowanie	24	24	0	0
Ogółem	24	24	0	0

Działania w ramach systemu RASFF i RAPEX

Wczesne przewidywanie zagrożeń i niezwłoczne stosowanie odpowiednich działań zaradczych zapewnia System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – funkcjonujący w europejskim systemie RASFF.

Wczesne przewidywanie zagrożeń i niezwłoczne stosowanie odpowiednich działań zaradczych zapewnia System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – funkcjonujący w europejskim systemie RASFF.

System RASFF opiera się na zbieraniu i szybkim przekazywaniu informacji o produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt, będących potencjalnym zagrożeniem dla zdrowia ludzi i zwierząt.

W ramach Systemu dokonywana jest ocena ryzyka zagrożenia zdrowia w wyniku pojawienia się na rynku środków spożywczych szkodliwych dla zdrowia. System informuje także o pojętych w trybie pilnym środkach zaradczych.

Do dn. 31.12.2010 r. wpłynęło 47 powiadomień, w tym 36 powiadomień alarmowych, 7 informacyjnych oraz 4 powiadomień typu NEWS, w związku z którymi przeprowadzono 150 kontroli. Powiadomienia dotyczyły m. in.: borowików mrożonych,

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

kubków szklanych, miseczek i salatek z melaminy, produktów z mięsa wieprzowego, smoczków fizjologicznych kauczukowych, ogórków kiszonych, moreli suszonych, śliwek suszonych, lizaków na patyku, misek z pokrywką z melaminy, mieszanki kawowej, kawy, szklanek dekorowanych, filiżanek, jajek konsumpcyjnych, łyżki cedzakowej, opakowań tekturowych, papryki słodkiej mielonej, pieprzu czarnego mielonego, talerzy płaskich, gruszek w zalewie, suplementów diety, moreli suszonych, ryżu długoziarnistego, kawioru czarnego, ryby pangii mrożonej, papieru do pieczenia, naturalnej wody mineralnej niegazowanej.

RAPEX obejmuje wszystkie produkty nie żywnościowe przeznaczone dla konsumentów oraz takie, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że mogą być przez nich użyte, np. kosmetyki, przedmioty użytku.

W omawianym okresie w związku z 79 notyfikacjami otrzymanymi w ramach działającego systemu RAPEX przeprowadzono 16 kontroli. Produkty wycofywane z obrotu to m. in.: preparaty do pielęgnacji paznokci, sól do kąpieli, żel pod prysznic, mleczka do ciała brązujące, henna do włosów, puder do stóp, szminki i błyszczyki do ust, kremy, szampony, tusze do rzęs. W czasie przeprowadzanych kontroli w miejscach obrotu na terenie powiatu zawierciańskiego nie stwierdzono niebezpiecznych produktów.

Tabela 9. Ilość zgłoszeń produktów w systemie RASFF i RAPEX w poszczególnych latach

Rok	RASFF	RAPEX	Razem
2003	6	1	7
2004	26	-	26
2005	21	8	29
2006	32	29	61
2007	62	20	82
2008	79	20	99
2009	25	43	68
2010	47	79	126

Wykres 4. Porównanie liczby powiadomień w systemie RASSF i RAPEX w latach 2003-2010

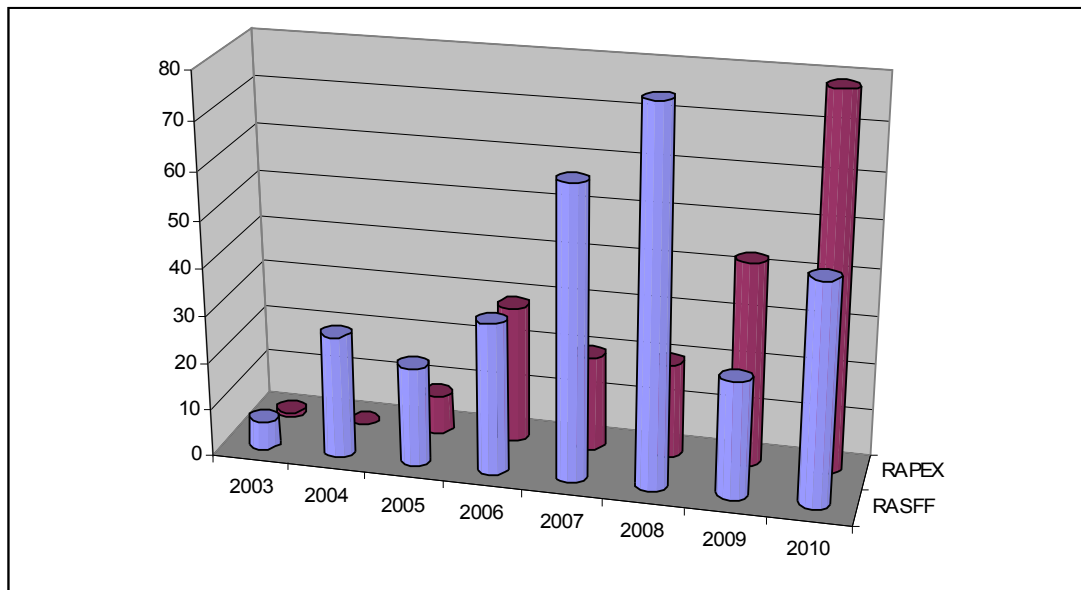

Tabela 10. Ilość zgłoszeń produktów w systemie RASFF i RAPEX w poszczególnych latach

Rok	RASFF	RAPEX	Razem
2003	6	1	7
2004	26	-	26
2005	21	8	29
2006	32	29	61
2007	62	20	82
2008	79	20	99
2009	25	43	68
2010	47	79	126

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2010 roku w miejscach obrotu przedmiotami użytku przeprowadzono 9 kontroli oraz 2 kontrole w zakładzie produkcyjnym, w którym pobrano i przebadano 2 próbki. Próbki nie podlegały kwestionowaniu.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Tabela 11. Wytwórnice i miejsca obrotu przedmiotami użytku w latach 2009-2010

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność		Kierunek zmian (przybyło/ubyło)
	Rok 2009	Rok 2010	
Wytwórnice ogółem	-	1	+
w tym:			
- materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	-	1	+
- produkcji, wytwórnia kosmetyków	-	-	-
- wytwórnice wyrobów chemii gospodarczej	-	-	-
Miejsca obrotu ogółem	6	12	+
w tym:			
- materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	6	8	+
- kosmetykami	-	3	+

W 2010 roku w wytwórniach materiałów do kontaktu z żywnością i miejscach obrotu przeprowadzono 11 kontroli..

Tabela 12. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku w latach 2009–2010

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2009 roku			Liczba próbek zbadanych w 2010 roku		
	Ogółem	Zakwestionowanych	% kwestionowania	Ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
Materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i kosmetyków	8	0	0	2	0	0

W wytwórni materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano i przebadano 2 próbki, które nie były kwestionowane.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Skargi i wnioski

W 2010 r. rozpatrzono 57 interwencji na niewłaściwe warunki higieny podczas produkcji i sprzedaży żywności, niewłaściwą jakość sprzedawanych środków spożywczych oraz sprzedaż artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. Zasadność uznano w 18 przypadkach, co stanowi 31,5 %. Wszystkie interwencje zostały rozpatrzone rzetelnie i terminowo.

7. Ocena i wnioski końcowe

- 1) Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu zawierciańskiego systematycznie się poprawia. Niemniej jednak, właściciele obiektów nadal mają problemy dotyczące wdrażania i dokumentowania systemów zapewniających bezpieczeństwo żywności, przede wszystkim systemu HACCP. Poprawy wymaga prowadzenie przez nich systemu identyfikacji i monitorowania żywności wprowadzanej do obrotu (system traceability), pozwalający na sprawne wycofywanie z rynku żywności nie spełniającej wymagań prawa żywnościowego. Niejednokrotnie w zakładzie, w którym wcześniej odnotowano już fakt opracowania i wdrożenia instrukcji GHP/GMP, podczas kolejnych kontroli stwierdzano, że rejestry nie są prowadzone.
- 2) Jakość zdrowotna środków spożywczych znajdujących się na terenie powiatu zawierciańskiego od dwóch lat utrzymuje się na podobnym poziomie.
- 3) W porównaniu z 2009 r. wzrosła liczba składanych interwencji. Dokonując analizy tych danych ustalono, że w 2011 r. zakłady, których dotyczyły te interwencje zostaną objęte wzmożonym nadzorem.
- 4) Istnieją sprzedawcy, którzy nie przestrzegają zasad higieny przy przechowywaniu i pakowaniu żywności sprzedawanej luzem i w 2011 r. nadal będzie kładziony szczególny nacisk na tego typu zachowania.
- 5) Nie budził większych zastrzeżeń stan sanitarno-higieniczny zakładów żywienia zbiorowego znajdujących się w miejscowościach turystycznych.
- 6) Poprawił się stan sanitarny w piekarniach, o czym świadczą wyniki badań sanitarnych próbek wytrzeplin z koszyczków. Na 20 pobranych i zbadanych próbek tylko jedna była kwestionowana, badania pozostałych próbek nie wykazały zanieczyszczeń biologicznych.

III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Nadzór nad jakością wody przeznaczoną do spożycia prowadzony był w oparciu o Ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. z 2006 r. Dz. U. Nr 123, poz. 858 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417 ze zm), którego nowelizacja weszła w życie 30 maja 2010 r. Zmianie uległ między innymi zakres monitoringu kontrolnego.

Na terenie powiatu zawierciańskiego znajdują się 54 ujęcia głębinowe oraz 54 wodociągi (3 z nich zaopatrywane są przez ujęcia znajdujące się poza nadzorowanym terenem – ujęcie w Kluczach gm. Klucze – zaopatrywana miejscowość Skalbania gm. Łazy; ujęcie w Dąbrówce gm. Moskorzew – zaopatrywana miejscowość Drużykowa gm. Szczekociny; ujęcie w Dąbrowie Górniczej - Trzebieszawicach – zaopatrywana miejscowość Chruszczobród gm. Łazy. Sieć wodociągowa w Porębie Niwkach zasilana jest w wodę równocześnie z ujęcia w Porębie Krzemienie, ul. Kolejowa oraz ujęcia w Czeczance gm. Siewierz. Od stycznia 2010 włączono do eksploatacji ujęcie w Lgocie Murowanej, które administrowane jest przez KZB w Kroczykach. W 2010 r. wszystkie urządzenia wodociągowe zostały skontrolowane, ich stan sanitarno – techniczny nie budził zastrzeżeń.

Na pięciu ujęciach zainstalowane są stacje uzdatniania wody – na trzech z nich (Wiesiółka, Hutki Kanki, Niegowonice) zastosowano instalacje, których zadaniem jest oczyszczanie wody z ponadnormatywnej zawartości jonów żelaza oraz doprowadzenie jakości wody do obowiązujących norm pod względem barwy i zapachu, na dwóch (Zawiercie – Stary Rynek, Przyłubsko) prowadzone jest stałe chlorowanie wody.

Na terenie powiatu zawierciańskiego ustalonych zostało 128 stałych, monitoringowych punktów kontrolnych pobierania próbek wody, z których pobierana jest woda do badań laboratoryjnych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Zawierciu oraz wewnętrznej kontroli jakości wody przedsiębiorstw wodociągowych i wodociągowo-kanalizacyjnych.

Woda do spożycia, rozprowadzana jest siecią wodociągową o łącznej długości 1000,532 km. Produkcja wody dla całego powiatu wynosi 18388,82 m³/dobę, co stanowi średnio 0,14 m³/d/osobę.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Dominującą rolę odgrywają wodociągi o produkcji poniżej 100 m³/dobę – 44,4 %, wodociągi o produkcji wody z przedziału 100 - 1000 m³/dobę stanowią 42,6 % natomiast wodociągi o produkcji wody z przedziału 1000-10000 m³/dobę stanowią 7,4 % wszystkich obiektów. Trzy urządzenia wodociągowe tj. zaopatrujące Szkołę Podstawową w Szczekocinach, Szpital Powiatowy w Zawierciu oraz Ośrodek Rekreacyjny w Morsku to inne podmioty zaopatrujące w wodę gdzie produkcja wody stanowi 5,6 % produkcji wody wszystkich urzędzeń na terenie powiatu.

W 2010 r. pobrano w ramach:

a) bieżącego nadzoru sanitarnego:

- 259 próbek wody do badań fizykochemicznych,
- 239 próbek wody do badań mikrobiologicznych,

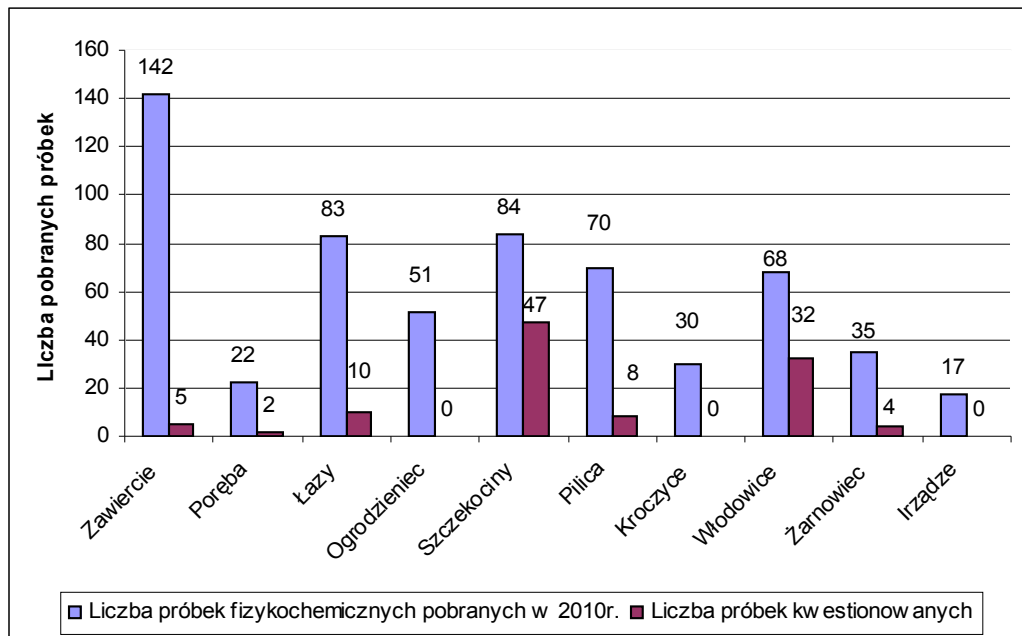
b) wewnętrznej kontroli jakości wody:

- 343 próbek wody do badań fizykochemicznych,
- 290 próbki wody do badań mikrobiologicznych.

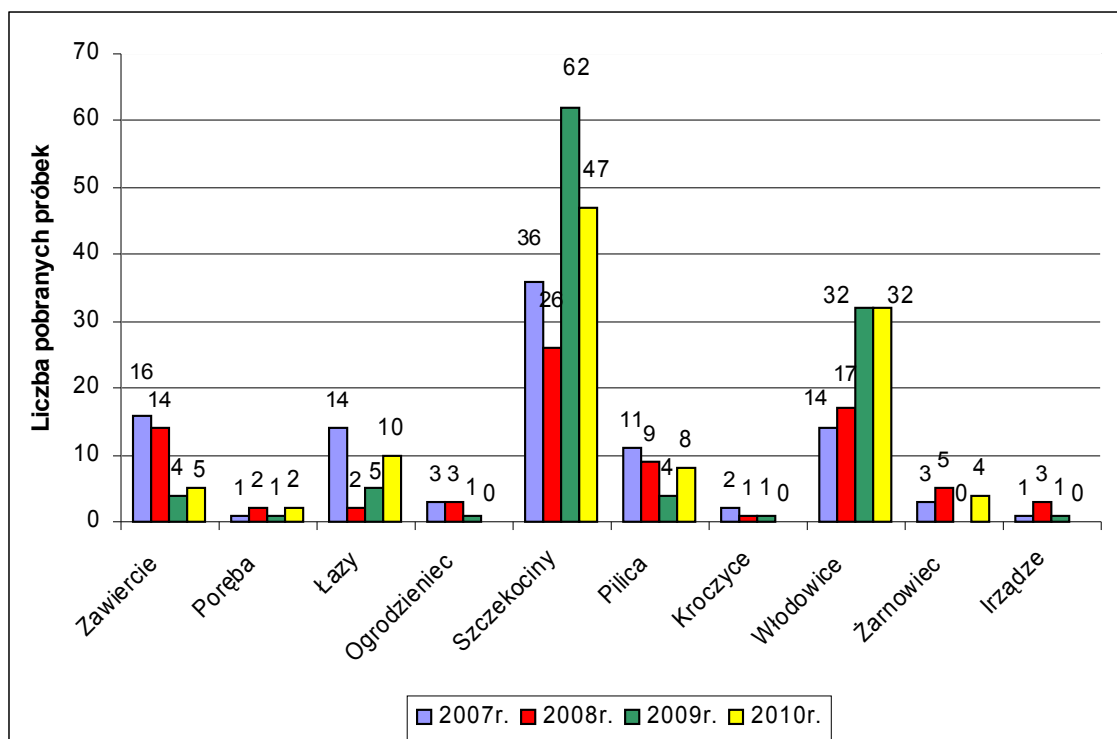
Łącznie w 2010 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i wewnętrznej kontroli jakości wody pobrano 602 próbki do badań fizykochemicznych, z których 103 nie spełniały wymagań dla wody przeznaczonej do spożycia oraz 529 próbek do badań mikrobiologicznych, z których 36 nie spełniało wymagań dla wody przeznaczonej do spożycia.

Analiza przekroczeń parametrów fizykochemicznych

Wykres 1. Porównanie liczby pobranych próbek wody do badań fizykochemicznych do liczby próbek kwestionowanych w 2010 r.

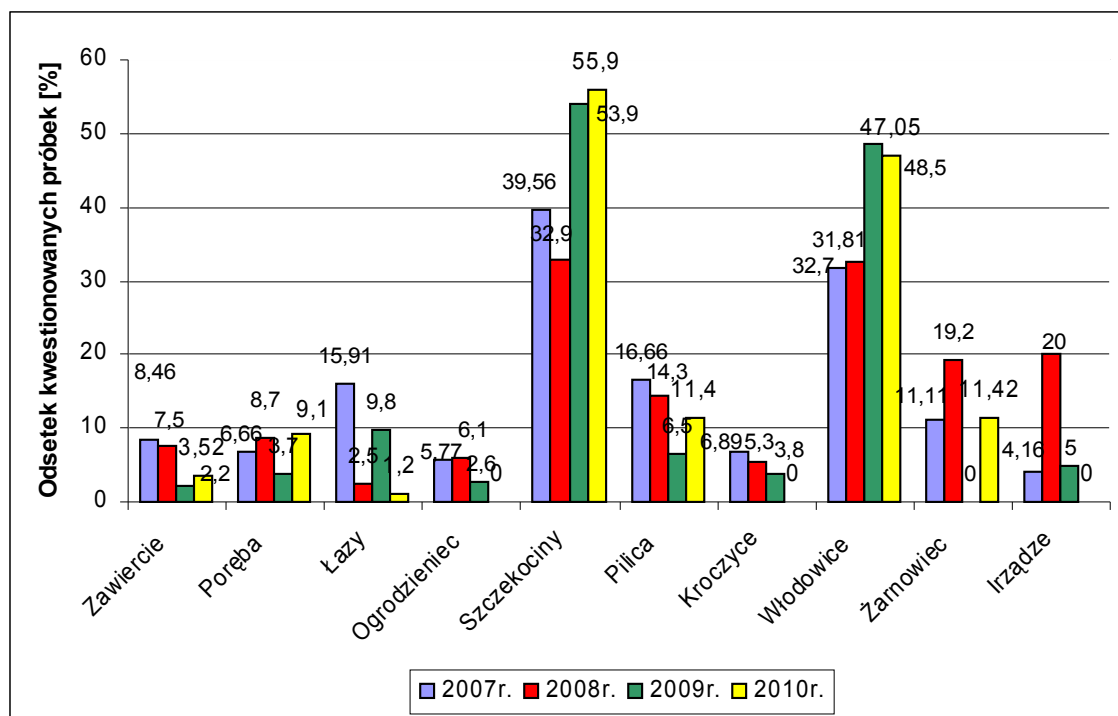

Wykres 2. Porównanie liczby kwestionowanych próbek wody pod względem fizykochemicznym latach 2007-2010

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Wykres 3. Odsetek kwestionowanych próbek wody pod względem fizykochemicznym w latach 2008- 2010

We wszystkich gminach powiatu zawierciańskiego woda pod względem fizykochemicznym charakteryzuje się dobrą jakością. Duża liczba pobranych i kwestionowanych próbek w gminach Szczekociny i Włodowice (wyk. 1 - 2) związana jest ze wzmożonym poborem próbek wody z sieci wodociągowej w Morsku oraz ujęcia i sieci wodociągowej Spółdzielczej Agrofirmy w Szczekocinach. Comiesięczna częstotliwość prowadzenia badań związana jest z wydanymi w 2008 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu zgodami na odstępstwo od dopuszczalnych wartości parametrów wody (Spółdzielnica Agrofirma Szczekociny – żelazo, mętność, zapach, sieć wodociągowa w Morsku – żelazo, mętność, barwa). Ze względu na przyznanie zgody na odstępstwo od dopuszczalnych wymagań, woda pochodząca z ujęcia Spółdzielczej Agrofirmy w Szczekocinach oraz sieci wodociągowej w Morsku jest warunkowo dopuszczona do spożycia. Przyznane zgody na odstępstwo i wzmożona częstotliwość prowadzonych badań mają na celu ochronę ludzi przed możliwymi, negatywnymi skutkami zdrowotnymi jakości wody.

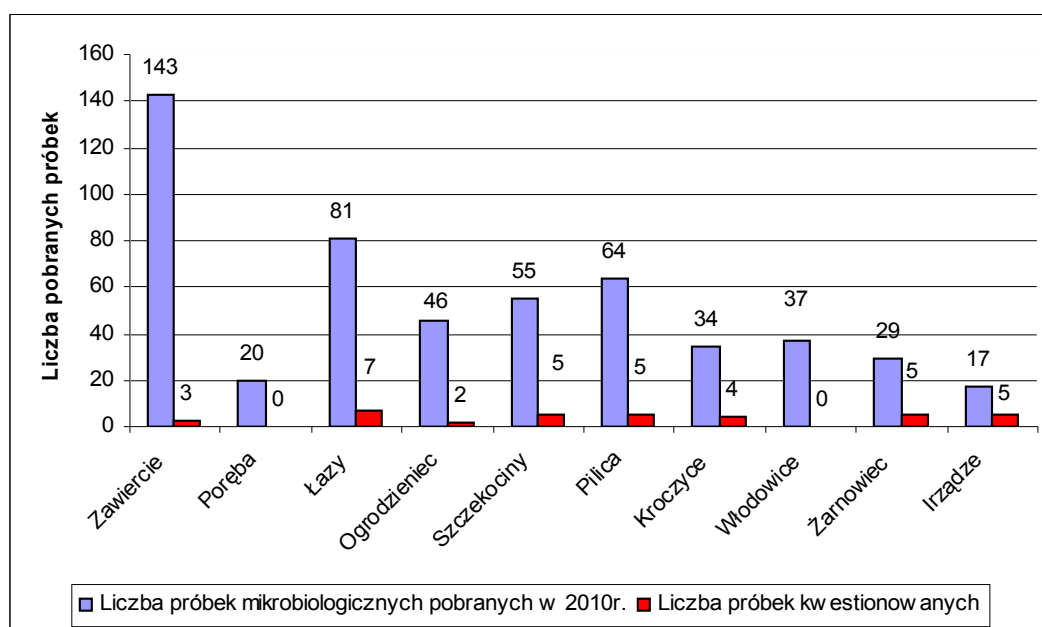
Analizując wykres 2. można stwierdzić, iż na przestrzeni lat 2007–2010. w wodach większości gmin powiatu zawierciańskiego nie można stwierdzić jednoznacznego pogorszenia lub poprawy jakości wód. Jedynie w wodach gmin Ogrodzieniec, Zawiercie i Kroczyce na przestrzeni analizowanych czterech lat można zauważyć zdecydowaną poprawę jakości wody.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W analizowanym okresie najwięcej przekroczeń parametrów fizykochemicznych wody dotyczyło jonów żelaza, których głównym źródłem jest stalowa, korodująca sieć wodociągowa, powodująca przedostawanie się do wody zwiększonej ilości jonów żelaza. Przedostawanie się jonów żelaza powoduje wzrost mętności wody oraz zmianę jej barwy. W związku z faktem, iż wszystkie ujęcia znajdujące się na badanym obszarze oparte są na wodach podziemnych, możliwość ich zanieczyszczenia związkami pochodzenia antropogenicznego jest mniejsza niż wód powierzchniowych.

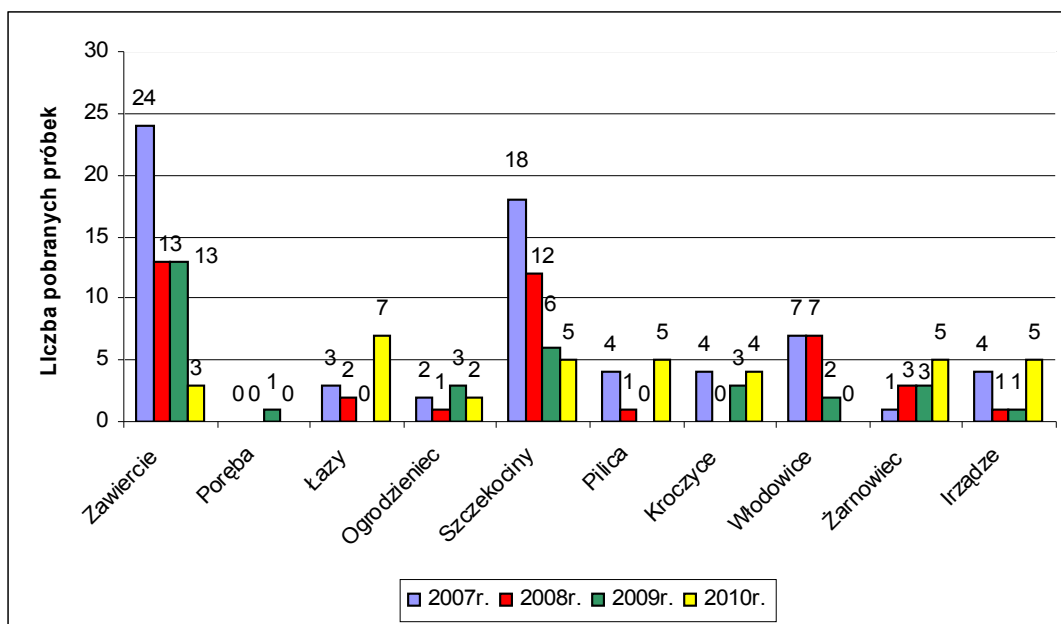
Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych

Wykres 4. Porównanie liczby pobranych próbek wody do badań mikrobiologicznych do liczby próbek kwestionowanych w 2010 r.

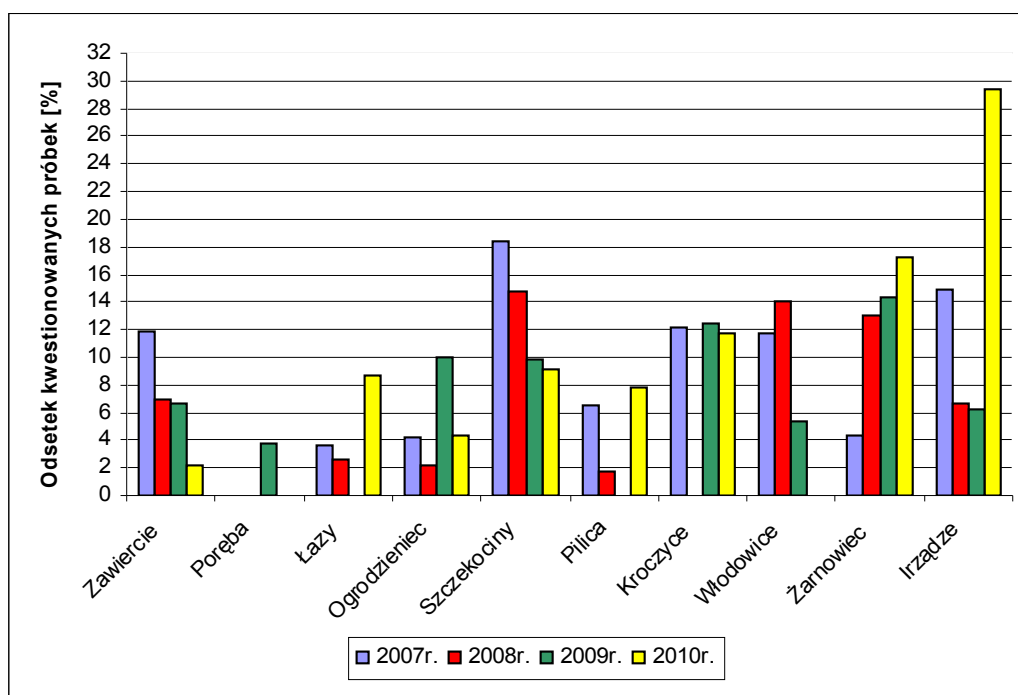

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Wykres 5. Porównanie liczby kwestionowanych próbek wody pod względem mikrobiologicznym w latach 2007-2010

Wykres 6. Odsetek kwestionowanych próbek wody pod względem mikrobiologicznym w latach 2008-2010

Analizując wykres 5 można zauważyć, iż w wodach gmin Zawiercie, Szczekociny, Włodowice odnotowano zdecydowany spadek ilości kwestionowanych próbek. Wzrost przekroczeń nastąpił w gminach Łazy, Pilica, Żarnowiec oraz Irządze. W pozostałych gminach tj. Poreba Ogrodzieniec, Kroczyce jakość wody pod względem mikrobiologicznym utrzymuje się na stałym poziomie.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

O przekroczeniach parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych wody informowano administratorów ujęć i sieci wodociągowych. Podejmowali oni natychmiastowe działania naprawcze, mające na celu poprawę jakości wody (płukanie sieci wodociągowej, dezynfekcja wody). We wszystkich punktach, w których stwierdzono przekroczenie parametrów wody – powtórne badania wykazywały jej przydatność do spożycia przez ludzi. Wskazuje to na fakt, iż spożywana woda była bezpieczna dla naszego zdrowia, nie stanowiła dla konsumenta ryzyka zachorowania na choroby wodopochodne i posiadała odpowiednie właściwości zdrowotne.

W 2010 roku prowadzono badania wody ciepłej pod kątem obecności bakterii *Legionella* sp. w budynkach zamieszkania zbiorowego. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano 25 próbki wody z 7 obiektów.

W 2010 r. po raz pierwszy pobrano próbki na obecność bakterii *Legionella* sp. z trzech hoteli tj. Hotel Villa Verde w Zawierciu, Hotel Ostaniec w Podlesicach oraz Jura Hotel w Kroczykach. Przeprowadzone badania wykazały, iż woda spełnia wymagania.

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

1. Wody powierzchniowe, wykorzystywane do kąpiel i rekreacji

a) Kąpieliska.

Na terenie powiatu zawierciańskiego znajduje się sześć zbiorników wodnych objętych nadzorem sanitarnym. Jedno z kąpielisk – Siamoszyce jest kąpieliskiem zorganizowanym, wpisanym do rejestru kąpielisk raportowanych do Unii Europejskiej.

Utrzymanie kąpielisk w należyтым stanie, zapewnienie ich dostępności dla ludności i wykonywanie niezbędnych zabezpieczeń należy do zadań właścicieli i administratorów kąpielisk oraz do władz lokalnych.

W ramach sprawowanego nadzoru, w okresie letnim prowadzono kontrole sanitarne zbiorników wykorzystywanych do kąpiel i rekreacji, oraz pobierano próbki wody do badań, celem zanalizowania wód pod kątem spełniania wymagań fizykochemicznych i bakteriologicznych. W 2010 roku pobrano 49 próbek wody do badań fizykochemicznych i 99 do badań bakteriologicznych. Kwestionowano 3 próbki wody pod względem bakteriologicznym w kąpieliskach w Pilicy i Irządzach, o czym powiadamiano administratora kąpieliska. Powtórne badania wykazały przydatność wody do kąpiel.

W trakcie pobierania próbek dokonywana jest także ocena organoleptyczna wody w kąpieliskach. Oceniany jest zapach, barwa, obecność olei mineralnych, osadów smolistych oraz występowanie przedmiotów pływających a także przezroczystość oraz zakwity sinic. W 2010 r. przeprowadzono łącznie 98 ocen organoleptycznych wszystkie były pozytywne.

Komunikaty o jakości wód w kąpieliskach na terenie powiatu zawierciańskiego zamieszczane były na stronie internetowej PSSE w Zawierciu oraz WSSE w Katowicach.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

b) Baseny kąpielowe.

Baseny objęte są stałym nadzorem sanitarnym, systematycznie pobierana jest woda do badań laboratoryjnych. Nadzorem sanitarnym objętych było 6 basenów sezonowych i 6 całorocznych.

W 2010 r. wszystkie baseny kryte i odkryte były kontrolowane zarówno pod względem jakości wody jak i stanu sanitarno – technicznego zaplecza pływalni. Zwracano uwagę na stan wentylacji, postępowanie z odpadami komunalnymi, przechowywanie preparatów do uzdatniania i dezynfekcji wody.

Próbki wody do badań pobierane były w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu oraz wewnętrznej kontroli jakości wody prowadzonej przez administratorów obiektów.

W 2010 r. z basenów całorocznych do badań fizykochemicznych pobrano łącznie 35 próbek wody z czego kwestionowano 2 próbki (Gimnazjum nr 1 w Zawierciu) oraz 155 próbek do badań mikrobiologicznych z czego kwestionowano 2 próbki wody z basenu Hotelu Fajkier w Lgocie Murowanej.

Z basenów sezonowych do badań fizykochemicznych pobrano 13 próbek nie stwierdzono przekroczeń w żadnej z nich, do badań mikrobiologicznych pobrano 43 próbki z czego w 3 odnotowano przekroczenia (tj. Basen OR Morsko oraz OSiR Zawiercie, ul. Moniuszki).

O przekroczeniach parametrów wody informowano administratorów obiektów. Podejmowali oni działania, mające na celu poprawę jakości wody (dezynfekcja wody przy użyciu podchlorynu sodu). We wszystkich obiektach, w których stwierdzono przekroczenia parametrów wody - powtórne badania wykazywały jej przydatność do kąpieli.

2. Stan sanitarny obiektów komunalnych i użyteczności publicznej

W roku 2010 na terenie powiatu zawierciańskiego bieżącym nadzorem sanitarnym w zakresie higieny komunalnej objęte były 464 obiekty, w tym 346 obiektów użyteczności publicznej, 64 placówki i file zakładów opieki zdrowotnej oraz 54 obiekty wodociągowe. Przeprowadzono 885 kontroli (w tym 530 kontroli – poborów próbek wody), skontrolowano 73,66 % obiektów, wydano 25 decyzji merytorycznych, w tym 6 decyzji nakazujących usunięcie uchybień sanitarnych.

Nadzorem sanitarnym objęte były:

- obiekty związane z ochroną zdrowia, takie jak: publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej otwartej (ambulatoryjnej) oraz inne jednostki udzielające świadczeń zdrowotnych,
- obiekty komunalne i użyteczności publicznej: domy pomocy społecznej, obiekty hotelarskie, wczasowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, ustępy publiczne, baseny kąpielowe, obiekty kulturalno – widowiskowe i sportowe, cmentarze, dworce i stacje, tereny rekreacyjne oraz środki transportu publicznego.

Zaobserwowano poprawę stanu sanitarnego skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej, zwłaszcza zakładów opieki zdrowotnej oraz zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej. Na dzień 31.12.2010 r. jako niezadowolający oceniono stan sanitarno-techniczny 2 obiektów (0,6% obiektów skontrolowanych), w tym: jednej noclegowni i jednego zakładu fryzjerskiego.

Domy pomocy społecznej i noclegownie

Skontrolowano stan sanitarny dwóch domów pomocy społecznej przeznaczonych na pobyt dzienny w Zawierciu, jednego całodobowego domu pomocy społecznej w Irządzach oraz noclegowni dla bezdomnych w Zawierciu – Żerkowicach i dwóch noclegowni dla ofiar przemocy w rodzinie zlokalizowanych w Zawierciu i w Łazach. Podczas kontroli stwierdzono dostateczne zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. Pokoje mieszkalne i łazienki dla podopiecznych utrzymane były czysto. W jednym obiekcie stwierdzono zawilgocenie i zagrzybienie ścian – wydana została decyzja administracyjna nakazująca usunięcie uchybień. Nie stwierdzono zaniedbań w utrzymaniu bieżącej czystości placówek i ich otoczenia.

Hotele i inne obiekty hotelarskie

W 2010 r. skontrolowano 6 hoteli, 18 innych nie skategoryzowanych obiektów świadczących usługi noclegowe i 2 pola namiotowe, co stanowiło 58% obiektów tej grupy znajdujących się w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu. Podstawowymi elementami uwzględnianymi przy ocenie stanu sanitarnego tych obiektów było: zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia, odprowadzenie ścieków bytowo-gospodarczych, gospodarka odpadami komunalnymi, sprawność wentylacji pomieszczeń, zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne, dbałość o stan bieżącej czystości pomieszczeń mieszkalnych i sanitariatów oraz terenu wokół obiektów. W wyniku przeprowadzonych kontroli jako dobry oceniono stan sanitarno – techniczny i porządkowy 38,5% skontrolowanych obiektów. Stan sanitarny pozostałych obiektów świadczących usługi hotelarskie nie budził zastrzeżeń.

Tereny rekreacyjne

Przed rozpoczęciem sezonu letniego 2010 jak i w trakcie sezonu nadzorowano stan sanitarno-porządkowy obiektów znajdujących się na trasach wzmożonego ruchu turystycznego. Stan sanitarno – porządkowy miejsc udostępnionych do zwiedzania na Zamku Ogrodzienieckim w Podzamczu oceniono jako dobry.

Skontrolowano również stan sanitarny takich obiektów jak: place zabaw dla dzieci, parki miejskie i otoczenie zbiorników wodnych zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli i rekreacji. W trakcie kontroli stwierdzono, że place zabaw dla dzieci zostały prawidłowo przygotowane do sezonu, a urządzenia przeznaczone do zabawy i rekreacji zostały odnowione. W okresie letnim w ramach akcji „Piaskownice” przeprowadzono 12 kontroli, skontrolowano 31 piaskownic dla dzieci. W wyniku tej akcji stwierdzono, że piasek w piaskownicach był kilkakrotnie wymieniany w okresie od wiosny do jesieni, tereny w otoczeniu piaskownic utrzymane były w czystości, problem stanowił jednak brak zabezpieczenia piaskownic przed dostępem zwierząt. Z dwóch piaskownic ogólnodostępnych pobrano próbki piasku do badania na obecność zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Próbki zostały zbadane w laboratorium PSSE w Częstochowie - w zbadanych próbkach zanieczyszczeń nie stwierdzono.

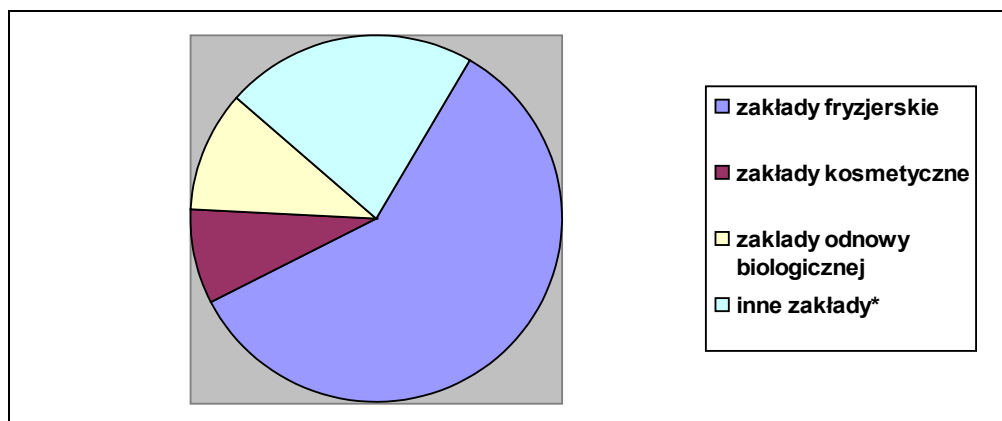
Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne i odnowy biologicznej

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej są najbardziej liczną grupą obiektów użyteczności publicznej objętych nadzorem sanitarnym. W ewidencji

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu znajduje się 105 zakładów, w tym: 62 fryzjerskie, 9 kosmetycznych, 11 odnowy biologicznej i 23 inne zakłady świadczące łącznie więcej niż jedną z w/w usług.

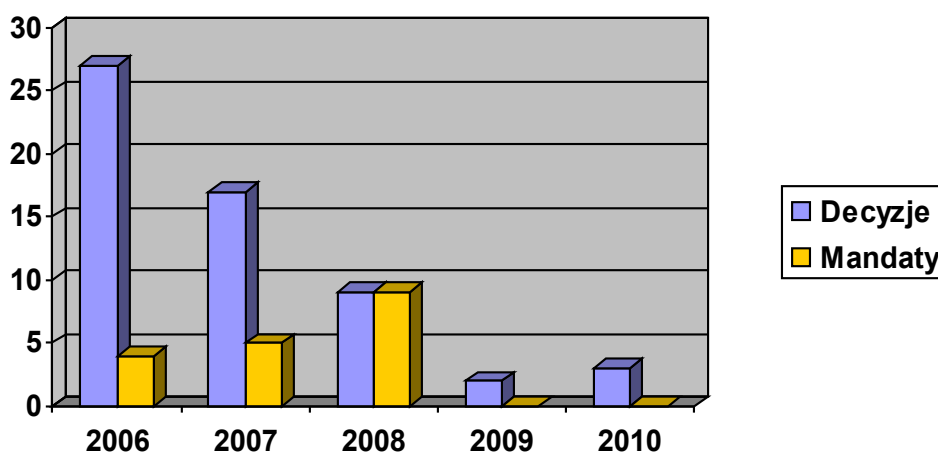
Wykres 7. Rodzaje obiektów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

* inne zakłady – zakłady w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług

W 2010 roku skontrolowano 56,2% obiektów. Spośród skontrolowanych zakładów 32% oceniono jako dobre pod względem sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. W wyniku kontroli stanu sanitarnego zakładów wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień takich jak: brak pomieszczenia lub miejsca do przechowywania sprzętu do utrzymania czystości, brak odpowiedniej wentylacji w solarium, brak szafek na odzież pracowników, zawilgocenia ścian w toaletach. Dwie decyzje zostały wykonane, termin realizacji jednej decyzji upływa 15.04.2011 r. W porównaniu do lat poprzednich stwierdzono poprawę stanu sanitarnego zakładów. Ponadto w 2010 roku powstało wiele nowych zakładów o bardzo wysokim standardzie sanitarno – technicznym i estetycznym.

Wykres 8. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Cmentarze i domy przedpogrzebowe

Spośród 38 cmentarzy w 2010 roku skontrolowano 22. Skontrolowane cmentarze były ogrodzone, utrzymane czysto, zaopatrzone w bieżącą wodę, większość była wyposażona w urządzenia do gromadzenia odpadów. Na 5 cmentarzach na terenie gminy Pilica i gminy Szczekociny stwierdzono brak pojemników na odpady, w związku z czym nawiązano współpracę z urzędami gmin w sprawie poprawy gospodarowania odpadami.

Domy przedpogrzebowe zazwyczaj zlokalizowane są w obrębie cmentarzy i przeznaczone do przeprowadzania ceremonii pogrzebowych, w większości wyposażone są w urządzenia chłodnicze do przechowywania zwłok. Przeprowadzone kontrole wykazały, że obiekty były wyposażone w wystarczającą ilość środków do utrzymania czystości oraz dezynfekcji pomieszczeń i urządzeń. Środki transportu drogowego przeznaczone do przewozu zwłok i szczątków ludzkich spełniały wymagania sanitarne. Na wniosek właścicieli zakładów pogrzebowych PPIS w Zawierciu wydał 6 pozytywnych opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań sanitarnych do prowadzenia działalności w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Obiekty sportowe i kulturalno – widowiskowo-rozrywkowe

Stan sanitarny skontrolowanych obiektów sportowych i kulturalno – rozrywkowych oceniono jako dobry. Hale sportowe były utrzymywane w czystości, urządzenia sanitarne dezynfekowane, otoczenie budynków i obiekty zewnętrzne były utrzymane w należyтым stanie porządkowym.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Obiekt wielofunkcyjny, który w okresie zimowym funkcjonuje jako lodowisko natomiast w okresie letnim jako boisko do siatkówki, posiada zaplecze magazynowe, sanitarne i jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dworce, stacje kolejowe

W roku 2010 wydano jedną decyzję administracyjną na PKP Oddział Gospodarowania Nieruchomościami Katowice dot. Stacji Kolejowej w Łazach nakazującą m.in. odnowienie lamperii i uzupełnienie ubytków w płytkach podłogowych w poczekalni dla podróżnych – decyzja została wykonana. Za zły stan sanitarno – porządkowy na Dworcu PKP w Zawierciu (brudne ściany, podłoga, okna, ławki) nałożono mandat na kwotę 100zł. Kontrola sprawdzająca wykazała poprawę stanu sanitarnego dworca.

3. Wnioski

- 1) W omawianym okresie na terenie powiatu zawierciańskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, nie stwierdzono występowania zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających z urządzeń oraz obiektów użyteczności publicznej. W porównaniu do lat ubiegłych stan sanitarno – techniczny obiektów kolejowych uległ pogorszeniu.
- 2) Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu wpływały interwencje mieszkańców powiatu zawierciańskiego, które najczęściej dotyczyły złego stanu sanitarnego klatek schodowych i szybów windowych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, złego stanu sanitarnego pomieszczeń udostępnianych w ramach agroturystyki, nieprawidłowego gromadzenia nieczystości płynnych i odpadów stałych na nieruchomości. Wszystkie były wnikliwie rozpatrywane, w ramach interwencji przeprowadzano kontrole, wydawano zalecenia, nałożono jeden mandat.
- 3) Systematycznie badano próbki wody z basenów całorocznych, sezonowych, kąpieliska zorganizowanego i zbiorników zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli. W razie stwierdzenia niewłaściwej jakości wody niezwłocznie powiadamiano właścicieli tych obiektów, co umożliwiała im podjęcie natychmiastowych działań naprawczych.

V. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz warunki pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach

W roku 2010 bieżącym nadzorem sanitarnym objęte były 84 placówki oświatowo-wychowawcze oraz 68 placówek wypoczynkowych. Przeprowadzono ogółem 114 kontroli, wydano 3 opinie sanitarne oraz 3 decyzje płatnicze.

W 2010 roku uruchomiono w nowo wybudowanym obiekcie 1 przedszkole integracyjne. W istniejących obiektach po wykonaniu remontów uruchomiono schronisko młodzieżowe oraz inną formę wychowania przedszkolnego dla 15 dzieci w wieku przedszkolnym.

Przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Szczekocinach oraz przy Szkole Podstawowej w Dzibicach oddano nowe obiekty sportowe. W szkole Podstawowej w Pradłach dobudowano pomieszczenia przeznaczone na pracownię informatyczną oraz salę pobytu sześciolatków.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nadmiernego zagęszczenia w klasach, wszystkie szkoły prowadzą działalność jednozmianowo. Podczas przeprowadzanych kontroli dokonywano pomiaru temperatury w salach lekcyjnych i nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego nad pracownikami chemicznymi stwierdzono, że na terenie powiatu zawierciańskiego 6 placówek posiada łącznie 20,92 kg substancji i preparatów chemicznych. Odnotowano poprawę w postępowaniu osób odpowiedzialnych za dysponowanie substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

Skontrolowano 51 pracowni komputerowych w 44 placówkach, przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Przeprowadzone kontrole w 2010 roku wykazały, że wszystkie budynki posiadają wewnętrzną instalację wodną i kanalizacyjną oraz urządzenia sanitarne, wszystkie budynki przystosowane są do działalności oświatowo – wychowawczej, są w dobrym stanie technicznym i sanitarnym oraz posiadają instalację wodną i kanalizacyjną.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania ocenia się jako dobre. Jedynie w 1 obiekcie są trudności w dostępie do ciepłej wody. W tej placówce ciepła woda przy umywalkach do mycia rąk dostępna jest przy bloku

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

sportowym i przy pojedynczych umywalkach na poszczególnych kondygnacjach. Spowodowane jest to brakiem wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej, a instalowanie miejscowych elektrycznych podgrzewaczy ciepłej wody nie zdaje egzaminu z uwagi wyeksploatowaną instalację elektryczną.

W minionym roku przeprowadzone kontrole wykazały, że 30 zakładów nauczania (68%) zapewniło gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami. We wszystkich skontrolowanych placówkach (44 zakładów) opiekę medyczną nad uczniami sprawuje pielęgniarka bądź higienistka szkolna. W kontrolowanych gabinetach nie odnotowano zastrzeżeń sanitarnych i technicznych. W żadnym zakładzie nauczania uczniowie nie mogą skorzystać z pomocy lekarza lub stomatologa.

Profilaktyczna działalność szkolnej służby zdrowia i kadry pedagogicznej w zakresie upowszechniania zasad racjonalnego żywienia sprawia że coraz więcej uczniów spożywa ciepły posiłek w szkole.

Spożywanie przez uczniów posiłków oraz mleka w szkołach na przestrzeni lat 2009-2010 kształtowało się następująco:

Rok	Uczniowie spożywający posiłek I daniowy	%	Uczniowie spożywający posiłek II daniowy	%	Uczniowie spożywający II śniadanie	%	Uczniowie spożywający mleko	%	Uczniowie spożywający posiłek dofinansowany	%
2010	1175	13,4	2613	29,9	781	8,9	3995	46,0	1129	12,9
2009	1320	13,0	2775	27,0	682	7,0	5962	59,0	1276	12,6

(Liczba uczniów: w 2009 r. – 10087; w 2010 r. – 8736)

W 113 oddziałach 0 – III szkół podstawowych 2005 uczniów wspólnie z wychowawcą spożywa II śniadanie własne. Szkoła zapewnia gorący napój.

Badania problemowe przeprowadzono w zakresie analizy dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu uczniów i dzieci oraz ich prawidłowego oznakowania, dokonano pomiarów mebli szkolnych i wzrostu 137 uczniów w 7 oddziałach 3 szkół i 225 przedszkolaków w 9 oddziałach 2 przedszkoli. Analiza dostosowania mebli szkolnych wykazała, że 4 uczniów szkół oraz 3 dzieci w przedszkolu korzystało z mebli nie dostosowanych do swojego wzrostu.

W 2010 roku dokonano analizy tygodniowego rozkładu zajęć 23 oddziałów gimnazjum oraz 28 oddziałów szkół podstawowych. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

- a) zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej w zakresie:
- równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia,
 - różnorodności zajęć w każdym dniu,
 - nie łączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu,
 - wypoczynku między lekcjami
- b) nie zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej w zakresie:
- wypoczynku między lekcjami w 23 oddziałach gimnazjalnych oraz w 6 oddziałach szkoły podstawowej.

Ze względu na dojazd uczniów do szkół i odjazd po zakończonych lekcjach szkoły organizują 5 minutowe przerwy międzylekcyjne.

Przeprowadzone w minionym roku badania problemowe potwierdzają coraz lepsze warunki nauczania i wychowania dzieci i młodzieży. Coraz więcej szkół i przedszkoli zaopatruje się w nowe, najczęściej regulowane stoliki i krzesła.

Przeprowadzone kontrole w minionym roku potwierdzają dobry stan techniczny i sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych, przeprowadzane modernizacje i rozbudowy placówek oraz budowa nowych bloków sportowych wpływają na coraz korzystniejsze warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

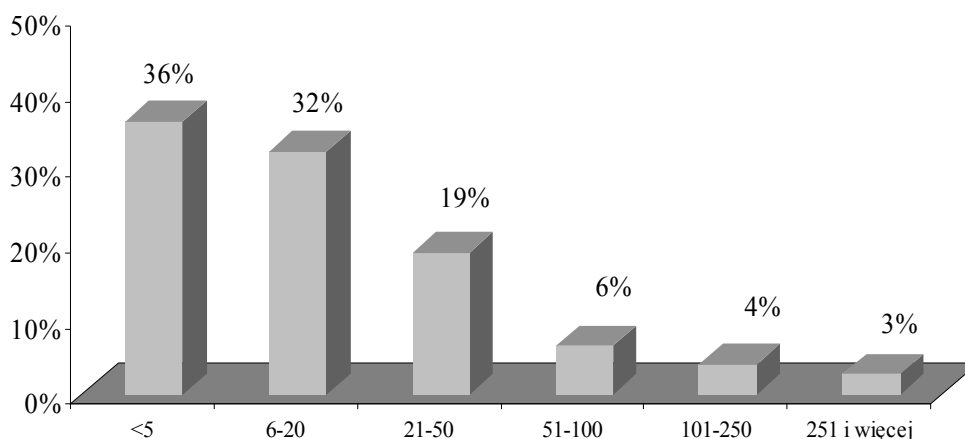
VI. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy

Struktura zatrudnienia

W 2010 r. nadzorem pionu higieny pracy objęto 362 zakłady pracy, w których zatrudnionych było 12833 pracowników. W ewidencji sekcji przeważały zakłady małe do 50 zatrudnionych – 317 zakładów co stanowi 87 % ogółu wszystkich nadzorowanych zakładów. W grupie zakładów zatrudniających 251 i więcej pracowników w ewidencji pionu higieny pracy pozostawało 11 zakładów.

Rysunek 1. Struktura zatrudnienia w nadzorowanych zakładach pracy

Bieżący nadzór nad zakładami pracy

Kontrole zrealizowano w 98 zakładach pracy zatrudniających łącznie 6518 pracowników przeprowadzono 153 kontrole sanitarne. Liczba przeprowadzonych kontroli przewyższała liczbę skontrolowanych zakładów, ponieważ niektóre zakłady kontrolowane były więcej niż jeden raz w roku. Wynikało to najczęściej z konieczności przeprowadzenia kontroli sprawdzających realizację obowiązków nałożonych na pracodawców w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy zaliczyć:

- 1) brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 27 zakładach,
- 2) nieodpowiedni stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń w 10 zakładach pracy,
- 3) brak lub niewłaściwą ocenę ryzyka zawodowego w 36 zakładach pracy,

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

- 4) brak programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na ponadnormatywny hałas-w 4 zakładach,
- 5) nieprzestrzeganie przepisów prawnych dotyczących:
 - a) substancji i preparatów chemicznych w 14 zakładach,
 - b) czynników biologicznych w 6 zakładach,
 - c) produktów biobójczych w 6 zakładach,
 - d) czynników rakotwórczych lub mutagennych w 2 zakładach.

Przekroczenia normatywów higienicznych w 2009 roku stwierdzono w 9 zakładach.

Przekroczenia normatywów higienicznych w 2010 roku stwierdzono w 14 zakładach.

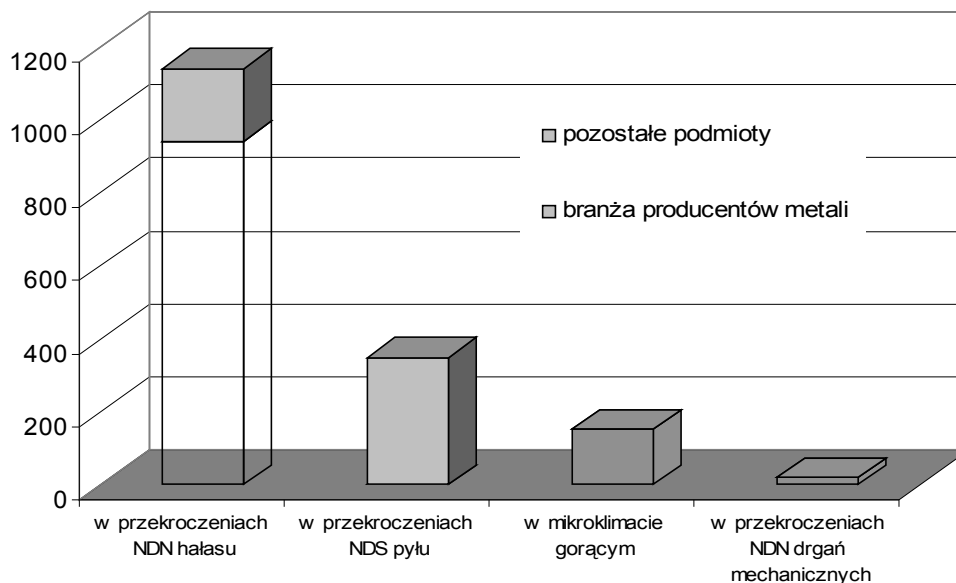
W przekroczeniu normatywów higienicznych pracuje ogółem – 1106 osób, co stanowi 8,6 % zatrudnionych w zakładach objętych ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu, z czego:

– w przekroczeniach NDN hałasu	– 1020 osób
– wprzekroczeniach NDS pyłu	– 349 osób
– w mikroklimacie gorącym	– 152 osoby
– w przekroczeniach NDN drgań mechanicznych	– 19 osób

Część z ww. osób zatrudniona była w warunkach narażenia na więcej niż jeden czynnik szkodliwy.

Największy odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych stanowi branża produkcji metali, w której znajdują się takie zakłady jak huta oraz odlewnia żeliwa

Rysunek 2. Udział pracowników branży produkcji metali w ogólnej ilości osób zatrudnionych w przekroczeniach NDN i NDS

Poprawa warunków pracy

Celem poprawy warunków pracy wydano 54 decyzje administracyjne, ogółem zobowiązano strony postępowania do wykonania 190 zarządzeń.

Największy odsetek wydanych decyzji stanowiły decyzje nakładające obowiązki w zakresie przeprowadzenia lub uaktualnienia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy oraz dokonania i udokumentowania oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem wymagań szczegółowych w odniesieniu do narażenia na czynniki chemiczne, biologiczne oraz fizyczne.

W zakresie przekroczeń normatywów higienicznych w 2010 r. poprawiono warunki pracy dla 49 pracowników, zatrudnionych w 3 zakładach. Dla 17 osób poprawę warunków pracy uzyskano w wyniku podjętych przez pracodawców działań technicznych i organizacyjnych, a dla 32 osób w wyniku likwidacji stanowisk pracy.

W pozostałym zakresie warunki pracy uległy poprawie na skutek:

- wykonania wentylacji w pomieszczeniach pracy - 3 osoby
- dostosowania oświetlenia stanowiska pracy do wymagań normy - 56 osób
- właściwego urządzenia oraz wyposażenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych - 152 osoby

Wnioski:

Jako przyczyny powstawania uchybień można wskazać:

- nieprawidłowy nadzór służb bhp,
- niewystarczające środki finansowe przeznaczone na poprawę warunków pracy,
- niewłaściwa interpretacja lub nieznajomość przepisów prawnych pracodawców oraz osób odpowiedzialnych za bezpieczne i higieniczne warunki pracy w zakładach.

W 2010 poza nadzorem bieżącym nad zakładami pracy sekcja higieny pracy kontynuowała zadania związane z kontrolą przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Wśród zakładów nadzorowanych na terenie powiatu zawierciańskiego nie ma producentów produktów biobójczych, w związku z czym kontrolowane były placówki handlowe zajmujące się obrotem ww. produktami. Skontrolowano 10 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze, których odbiorcami byli również konsumenci indywidualni. W trakcie prowadzonych kontroli oceniano skład oferowanych do sprzedaży produktów pod kątem zawartości substancji zakazanych. W trakcie prowadzonych działań nie stwierdzono stosowania zakazanych substancji czynnych.

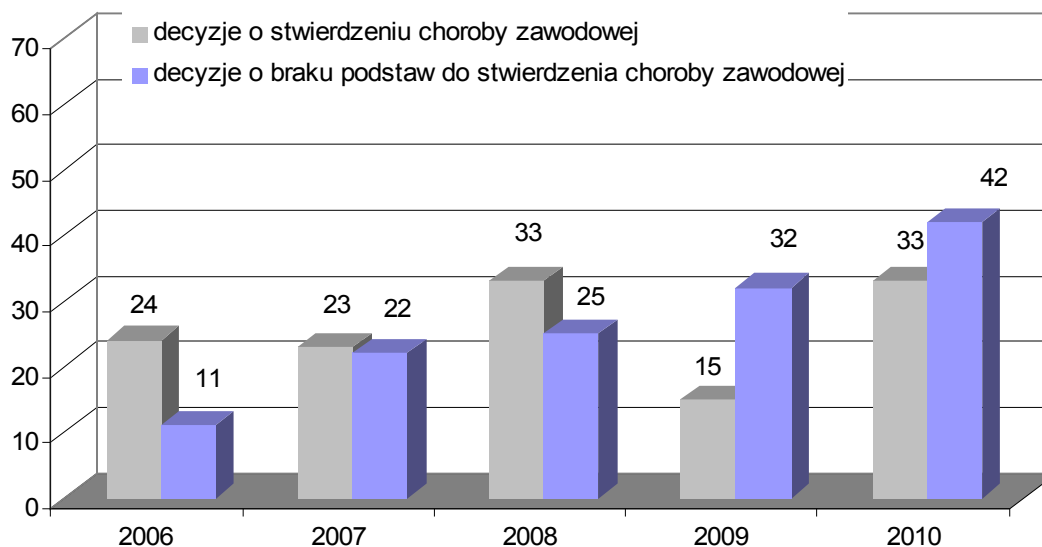
W roku sprawozdawczym oceniano też warunki pracy pracowników pływalni krytych w zakresie zagrożeń chemicznych. Przeprowadzono ogółem 8 kontroli. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w kontrolowanych obiektach były:

- 1) brak lub niekompletne dokumentacje oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy - nie uwzględniano w ocenach wszystkich zagrożeń występujących w środowisku pracy.
- 2) nie zabezpieczano właściwie pracowników mających kontakt z preparatami żrącymi - brak natrysków ratunkowych w 3 pływalniach.

2. Choroby zawodowe, ocena narażenia zawodowego

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zawierciu w 2010 r. wpłynęły 63 podejrzenia o chorobę zawodową.

Rysunek 3. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2001-2010

Prowadzone postępowania wyjaśniające doprowadziły do wydania 33 decyzji (ostatecznych) stwierdzających chorobę zawodową oraz 42 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Wśród stwierdzonych chorób zawodowych dominowały pylice płuc – 12 przypadków .

W ramach współpracy z placówkami orzeczniczymi oraz innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi prowadzono dochodzenia mające na celu zebranie materiału dowodowego dotyczącego narażenia zawodowego i przebiegu pracy zawodowej. Wydano 50 ocen narażenia zawodowego oraz sporządzono 55 protokołów przesłuchania strony i świadków.

Tabela 1. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie zawierciański w latach 2005-2010 wg jednostek chorobowych

Jednostka chorobowa	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków	liczba przypadków
1. Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	2				
2. Gorączka metaliczna					
3. Pylice płuc	8	5	12	6	12
4. Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	4	3	1		5
5. Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli					
6. Astma oskrzelowa		1			
7. Zewnętrzne pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych					
8. Ostre uogólnione reakcje alergiczne					
9. Byssinoza					
10. Beryloza					
11. Choroby płuc wywołane pyłem metali twardych					
12. Alergiczny nieżyt nosa		1			
13. Zapalenie obrzękowe krtani o podłożu alergicznym					
14. Przedziurawienie przegrody nosa					
15. Przewlekłe choroby narządu głosu	2	2	2	3	3
16. Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego					
17. Nowotwory złośliwe	1	2	3		4
18. Choroby skóry		1	1	1	1
19. Przewlekłe choroby układu ruchu		3	1		1
20. Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego	4	3	10	2	1
21. Ubytek słuchu	2	2	3	2	5
22. Zespół wibracyjny	1			1	
23. Choroby wywołane pracą w warunkach podwyższonego ciśnienia atmosferycznego					
24. Choroby wywołane działaniem wysokich albo niskich temperatur otoczenia					
25. Choroby układu wzrokowego					
26. Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa					1
Razem:	24	23	33	15	33

VII. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia kierunki działań wynikały z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, z potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz sytuacji epidemiologicznej. Podejmowane przedsięwzięcia prozdrowotne miały na celu zapobieganie chorobom zakaźnym oraz kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych wśród społeczeństwa.

W roku szkolnym 2009/10 pracownicy oświaty zdrowotnej inicjowali, organizowali, koordynowali następujące programy edukacyjno-zdrowotne oraz akcje prozdrowotne:

- Trzymaj Formę,
- Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej Czyste Powietrze Wokół Nas,
- Nie pal przy mnie proszę,
- Znajdź właściwe rozwiązanie,
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu,
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV,
- Światowy Dzień Zdrowia,
- Bezpieczne wakacje,
- Dni Zdrowia Publicznego,
- Narodowy Program Ochrony Antybiotyków,
- Ogólnopolskie badania ankietowe „Zachowania Zdrowotne kobiet w ciąży”,
- Profilaktyka grypy,
- Brązowo, ale czy zdrowo?.

1. Program „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!” współorganizowany jest przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Stowarzyszenie „Polska Federacja Producentów Żywności” w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia. Patronat honorowy nad programem objął Starosta Zawierciański.

Program adresowany jest do uczniów klas I-III szkół gimnazjalnych oraz uczniów klas V-VI szkół podstawowych. Treści programu dotyczą żywienia młodzieży oraz znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia. Realizacja programu oparta jest na metodzie projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami

i środowiskiem lokalnym, opracowują najlepsze i najciekawsze metody propagowania zasad zdrowego stylu życia zarówno w szkole jak i w rodzinie.

W ramach programu odbywały się szkolenia, wykłady, narady, prelekcje, pogadanki, instruktaże, pokazy, konkursy, debaty, warsztaty dydaktyczne, ćwiczenia, emisje filmów, gry i zabawy, zawody sportowe, wyjazdy na basen, wycieczki, biesiady rodzinne, prezentacje, degustacje dietetycznych potraw. Uczniowie i rodzice brali udział w prezentacjach zdrowego odżywiania oraz różnych imprezach sportowych, zajęciach pozalekcyjnych np. zawodach sportowych, rajdach, wycieczkach pieszych i rowerowych.

W Miejskiej Szkole Podstawowej Nr 6 w Zawierciu odbyło się podsumowanie Powiatowego Konkursu Grafiki Komputerowej pod hasłem „Zdrowo Życ”. W powiecie zawierciańskim program „Trzymaj Formę” realizowało 20 szkół gimnazjalnych, 42 szkoły podstawowe, 2 szkoły ponagimnazjalne i 1 przedszkole. Ogółem w programie uczestniczyło 6260 (99,2%) uczniów oraz 4010 rodziców.

2. Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Państwowa Inspekcja Sanitarna we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieciństwa Wolnego od Tytoniu i Rzecznikiem Praw Obywatelskich wprowadziła do realizacji Krajowy Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Program ma charakter profilaktyczny

i dostosowany jest do możliwości psychofizycznych dzieci 5 i 6 letnich. W wychowaniu zdrowotnym dziecka program ten stanowi pierwszy etap nabywania wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. Celem głównym programu jest wzrost kompetencji

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W powiecie zawierciańskim w roku szkolnym 2009/10 programu realizowało 12 przedszkoli. W programie uczestniczyło ogółem 714 dzieci 5, 6 letnich tj. 100%.

Patronat honorowy nad programem objął Prezydenta Miasta Zawiercia. Dzieci czynnie uczestniczyły w różnych formach zajęć oraz wspólnie z rodzicami brały udział w organizowanych imprezach prozdrowotnych.

W Przedszkolu Nr 2 w Zawierciu odbyło się szkolenie zorganizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zawierciu, w którym uczestniczyli dyrektorzy przedszkoli, koordynatorzy programu, władze lokalne,

W Przedszkolu Nr 1 w Porębie pracownik Oświaty Zdrowotnej przeprowadził szkolenie dot. Krajowego Programu Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej, w którym uczestniczyli rodzice dzieci przedszkolnych oraz nauczyciele.

3. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

W ramach realizacji Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce zorganizowano w Supermarkecie INTERMARCHE w Zawierciu dwie akcje prozdrowotne:

- 31 maja - Światowy Dzień Bez Tytoniu
- 18 listopada - Rzuć Palenie Razem z Nami

W czasie akcji prozdrowotnych pracownicy Oświaty Zdrowotnej, Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego w Zawierciu oraz uczniowie Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zawierciu, Zespołu Szkół im H. Kołłątaja prowadzili w pasażu handlowym edukację na temat zysków płynących z niepalenia oraz zagrożeń

wynikających” z czynnego i biernego palenia tytoniu, zachęcali do rzucenia palenia, informowali o zmianach w *ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (nowe strefy wolne od dymu tytoniowego oraz prawa i obowiązki wynikające z ustawy), „przeszkadzali klientom”- rozdawali ulotki, kupony konkursowe. Ponadto prowadzono badania pomiaru ciśnienia krwi, udzielano porad

dietetycznych, klienci mieli możliwość wykonania masażu ciała. Uczniowie przeprowadzili pokaz z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. W czasie pokazu wyświetlano slajdy prezentacji pod tytułem „Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej”. W realizację Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu włączyły się zakłady nauczania i wychowania, zakłady opieki zdrowotnej, świetlice środowiskowe.

W zakładach nauczania i wychowania zorganizowano imprezy prozdrowotne, konkursy plastyczne, multimedialne, wiedzy, warsztaty dydaktyczne, happeningi, apele, inscenizacje. Prowadzone działania edukacyjne propagowały zdrowy styl życia wolny od dymu tytoniowego.

4. Program edukacji antytytoniowej pt. „Nie pal przy mnie, proszę” „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program edukacyjny „ Nie pal przy mnie, proszę” przeznaczony jest dla uczniów klas I - III szkół podstawowych. Celem głównym programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

W powiecie zawierciańskim pilotażowy program realizowała Miejskiej Szkole Podstawowej Nr 8 w Zawierciu. Program realizowany był na zajęciach lekcyjnych zgodnie z założeniami teoretycznymi i organizacyjnymi zawartymi w poradniku dla koordynatora szkolnego. Program składa się z 5 zajęć warsztatowych. Uczniowie poznali co to jest zdrowie i od czego zależy, co i dlaczego szkodzi zdrowiu. Zdobyli wiedzę, że palenie i dym tytoniowy jest szkodliwy dla zdrowia. Umieją poradzić sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Ogółem w programie uczestniczyło 77 uczniów i 55 rodziców.

Program edukacyjny „ Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz gimnazjum. Celem głównym programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjum. Zajęcia warsztatowe odbywały się przez 5 tygodni, polegały na wspólnym analizowaniu zachowań własnych i zachowań innych ludzi.

Uczniowie zastanawiali się nad tym, jak najlepiej sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak rozwiązywać różne problemy, jak dbać o własne zdrowie i kondycję fizyczną, w tym również, jak unikać nałogów, takich, jak tytoń. W Zespole Szkół Nr 1 w Łazach program realizowany był na godzinach wychowawczych, biologii, przyrody oraz zajęciach pozalekcyjnych zgodnie z założeniami teoretycznymi i organizacyjnymi zawartymi w poradniku dla koordynatora szkolnego. Ogółem w programie uczestniczyło 396 uczniów i 260 rodziców.

5. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV w 2010 roku kontynuowano kampanię społeczną pod hasłem „Daj szansę swojemu dziecku. Nie daj szansy AIDS”. Głównym celem kampanii było zachęcenie kobiet planujących macierzyństwo i oczekujących dziecka do rozważenia wykonania testu w kierunku HIV.

W ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV podjęto następujące działania: poinformowano celach i założeniach kampanii organizatorów i uczestników wypoczynku letniego, biura podróży, Rejonowe Biuro Pracy w Zawierciu, samorządy lokalne, zakłady opieki zdrowotnej oraz media lokalne, przeprowadzono wykłady i warsztaty na temat profilaktyki HIV/AIDS.

- w II Liceum Ogólnokształcącym im. Heleny Malczewskiej i w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny w Zawierciu pracownik Oświaty Zdrowotnej przeprowadził szkolenie. Podczas szkolenia przeprowadzono wykład na temat „Człowiek żyjący z HIV”, „Moje zdrowie w moich rękach” oraz „ Jak mogę uniknąć zakażenia HIV?”,
- w Zespole Szkół w Pilicy: Szkoła Podstawowa Nr 1 i Gimnazjum Nr1 odbył się Szkolny Konkurs Wiedzy o HIV/AIDS,
- w Miejskim Ośrodku Kultury „Centrum” im. A. Mickiewicza w Zawierciu odbyła się impreza prozdrowotna, w której uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych z Zawiercia. Organizatorem imprezy był Prezydent Miasta Zawiercia oraz Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzono konkurs „Familiada”, który miał na celu

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

wskazanie, że wspólnie z rodziną można się bawić, uczyć, spędzać czas zdrowo i miło. Zasięgiem objęto około 400 uczniów.

- na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Zawierciu zamieszczono informację o Mobilnym Informatorze o HIV/AIDS, Kartkę Walentynkową zachęcającą do wykonania testu w kierunku HIV, HBV i HCV oraz podstawowe informacje dotyczące HIV i AIDS. W realizację Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV włączyło się około 11600 mieszkańców w powiecie zawierciańskim.

6. Światowy Dzień Zdrowia

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia obchodzonego pod hasłem „Miasto i człowiek zdrowie w mieście się liczy” zorganizowano 2 imprezy prozdrowotne:

- w Przychodni Lekarskiej Medycyny Rodzinnej i Specjalistycznej w Pradłach odbyła się akcja prozdrowotna - Biała Sobota. Mieszkańcy skorzystali z bezpłatnych przesiewowych badań w kierunku przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP), astmy. Lekarz specjalista - pulmonolog prowadził bezpłatne konsultacje lekarskie. Przebadano 29 osób w kierunku przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz 80 osób skorzystało z porad lekarza rodzinnego. Pracownik Oświaty Zdrowotnej prowadził edukację na temat zysków płynących z niepalenia oraz zagrożeń wynikających z czynnego i biernego palenia tytoniu, profilaktyki HIV/AIDS i chorób zakaźnych oraz w zakresie racjonalnego odżywiania. W poczekalni wyeksponowano formy wizualne, prowadzono kolportaż materiałów.
- w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łazach odbył się Dzień Promocji Zdrowia podczas którego, pracownik Oświaty Zdrowotnej prowadził edukację zdrowotną dot. profilaktyki chorób zakaźnych i chorób nowotworowych, profilaktyki HIV/AIDS, zasad zdrowego żywienia, zaburzeń sposobu odżywiania i znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

W obchody Światowego Dnia Zdrowia włączyły się 34 zakłady nauczania i wychowania oraz 12 zakładów opieki zdrowotnej. W ramach realizacji interwencji podejmowano działania prozdrowotne: pogadanki propagujące zdrowy styl życia, dyskusje i debaty uczniów na temat zagrożeń związanych z problemem uzależnień. Odbywały się konkursy wiedzy o zdrowiu, konkursy plastyczne, debaty młodych ekologów, scenki rodzajowe, zajęcia sportowe, spartakiady, pokazy filmowe, pikniki sportowo-rekreacyjne, pokazy w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej z udziałem uczniów Regionalnego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zawierciu. Ponadto uczniowie sporządzali i degustowali sałatki owocowo-warzywne. Edukację w szkołach prowadzono na temat ochrony zdrowia i ochrony środowiska.

Zasięgiem objęto około 7000 mieszkańców w powiecie zawierciańskim.

7. Bezpieczne wakacje

W ramach akcji „**Bezpieczne wakacje**” pracownicy Oświaty Zdrowotnej zorganizowali we współpracy z organizatorami letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu zawierciańskiego akcje i imprezy prozdrowotne. Dla uczestników obozów, kolonii, świetlic środowiskowych przeprowadzono pogadanki, prelekcje, wykłady, dyskusje i warsztaty dydaktyczne oraz konkursy plastyczne. Tematyka podejmowanych działań obejmowała:

- profilaktykę antytytoniową,
- profilaktykę chorób zakaźnych,
- profilaktykę chorób przenoszonych przez kleszcze na człowieka,
- profilaktykę HIV/AIDS,
- skutki zdrowotne wynikające z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego (UV),
- propagowanie zdrowego stylu życia w zakresie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej.

8. Profilaktyka grypy

W ramach akcji prowadzono działania edukacyjne mające na celu zmniejszenie rozpowszechniania się wirusa grypy u ludzi w tym grypy A/H1/N1. Pracownicy Oświaty Zdrowotnej zorganizowali 3 szkolenia dla dyrektorów przedszkoli, nauczycieli, pedagogów szkolnych, oraz pielęgniarek środowiska szkolnego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 270 osób.

Ponadto prowadzono działania edukacyjne dotyczące profilaktyki grypy w zakładach nauczania i wychowania, zakładach opieki zdrowotnej, aptekach, zakładach pracy, zakładach fryzjersko-kosmetycznych, urzędzie pracy, bibliotekach publicznych, spółdzielniach mieszkaniowych, domach kultury.█

We współpracy z organizatorami letniego wypoczynku dzieci i młodzieży dla uczestników obozów, kolonii, świetlic środowiskowych przeprowadzono pogadanki, prelekcje, wykłady, konkursy plastyczne.

9. Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Zawierciu

12 października 2010 roku w Miejskim Ośrodku Kultury w Zawierciu odbył się **Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej**, który zainauguował obchodzone w całej Polsce DNI ZDROWIA PUBLICZNEGO. Celem obchodów było zapoznanie lokalnej społeczności ze specyfiką pracy i zakresem działania Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej oraz zaakcentowanie roli, jaką Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni w powiecie zawierciańskim. Z dużym zainteresowaniem uczestnicy konferencji wysłuchali wykładów lekarzy na temat zagadnień zdrowotnych wynikających z otyłości, profilaktyce raka szyjki macicy. Również dużą uwagę uczestników konferencji przyciągnęło podsumowanie realizacji w powiecie zawierciańskim programu „Trzymaj Formę”. W konferencji uczestniczyła młodzież, nauczyciele, pielęgniarki środowiska szkolnego oraz władze lokalne i mieszkańcy powiatu zawierciańskiego.

W holu Miejskiego Ośrodka Kultury pracownicy poszczególnych komórek organizacyjnych udzielali specjalistycznych konsultacji, prowadzili kolportaż materiałów edukacyjnych. W Oddziale Laboratoryjnym, w siedzibie Stacji, zorganizowane grupy młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych miały możliwość obserwacji prowadzenia badań mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych wody.

Ogółem w Dniu Otwartym Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Zawierciu uczestniczyło około 500 osób.

10. W Szpitalu Powiatowym w Zawierciu przeprowadzono po raz kolejny ogólnopolskie badania ankietowe dotyczące „**Zachowań zdrowotnych kobiet w ciąży**”. Badania ankietowe stanowiły kontynuację projektu Głównego Inspektora Sanitarnego, które otrzymały pozytywną ocenę Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

za istotny wkład w rozwój nauki o zdrowiu w Polsce. Badaniami ankietowymi objęto 9 kobiet przebywających na Oddziale Ginekologiczno-Położniczym.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

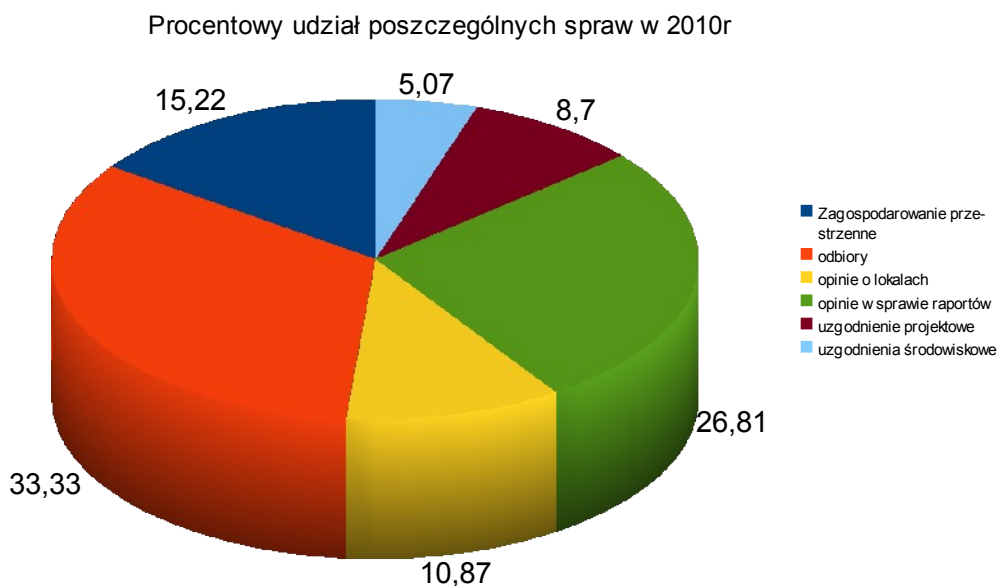
Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zawierciu sprawował zapobiegawczy nadzór sanitarny polegający w szczególności na uzgadnianiu pod względem sanitarno-higienicznym:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wydawaniu opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- dokumentacji projektowej dotyczącej budowy lub rozbiórki obiektu budowlanego, także adaptacji realizowanych w ramach zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części.

Ponadto dokonywano odbiorów pod względem sanitarno-higienicznym przekazywanych do użytkowania obiektów budowlanych i przedsięwzięć.

W 2010 roku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zostało rozpatrzonych łącznie 138 spraw oraz dokonano 64 oględzin i kontroli obiektów.

Wykres 1. Procentowy udział poszczególnych spraw w 2010 r.

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego miała na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak:

- obiekty służby zdrowia i obiekty obrotu środkami farmaceutycznymi,
- obiekty oświatowo-wychowawcze,
- obiekty żywnościowe,
- zakłady pracy (obiekty produkcyjne i usługowe) oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

Począwszy od etapu opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, a także w postępowaniu dotyczącym uzgadniania przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych - w wydawanych opiniach i uzgodnieniach zawierano warunki z zakresu ochrony ziemi, wód powierzchniowych i podziemnych (prowadzenia prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej), ochrony przed hałasem, ochrony powietrza, prawidłowej gospodarki odpadami i innych mających na celu wyeliminowanie negatywnych oddziaływań i ewentualnych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Przy uzgadnianiu przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko zwracano uwagę na zasięg potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia w celu wyeliminowanie przekroczeń standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący inwestycję ma tytuł prawny.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Jednym z ważniejszych elementów w działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest opiniowanie i uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu projektowanego sposobu zagospodarowania terenu na takie elementy jak: powietrze, wodę, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, krajobraz, rośliny, zwierzęta oraz ludzi we wzajemnym ich powiązaniu. Podstawą ich uzgodnień są opracowania zawierające analizy i oceny oddziaływania na środowisko tzw. prognozy oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego w uzgodnieniach w/w planów zwracano szczególną uwagę na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze,
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów,
- ochronę ludności przed nadmiernym hałasem oraz zanieczyszczeniem powietrza,
- prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań skumulowanych, wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska przy realizacji postanowień opracowywanego planu.

Ponadto w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie zwracano uwagę na oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych, szczególnie intensywnie wykorzystywanych.

W 2010 roku dokonano uzgodnień 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących miasta Zawiercia (2 miejscowych planów), gminy Włodowice (5 miejscowych planów) oraz miasta i gminy Łazy (1 miejscowy plan).

Dla miasta Zawiercia projekty planów obejmowały obszar o łącznej powierzchni 3381,4 ha i dotyczyły umożliwienia realizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w strefie zabudowy śródmiejskiej wśród już zainwestowanych terenów mieszkaniowych, umożliwienie realizacji zamierzeń inwestycyjnych i zadań publicznych w strefie śródmiejskiej, a w tym uporządkowanie istniejącej zabudowy, zmiany przeznaczenia części terenów produkcyjnych - „poprzemysłowych” (Odlewnia Żeliwa i Zawierciańska Fabryka Maszyn ZAFAMA) na tereny o funkcji usługowej, uporządkowanie istniejącej zabudowy na obszarze położonym w północno-zachodniej części Zawiercia, a w tym wyznaczenie nowych terenów pod Strefę Aktywności Gospodarczej oraz uporządkowanie istniejącej zabudowy i wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz mieszkaniowo-usługową na terenie dzielnic:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Blanowice, Borowe Pole, Kromołów i Warty a także rozwiązanie układu komunikacyjnego w oparciu o istniejące i projektowane drogi publiczne oraz wyznaczenie śladu projektowanej obwodnicy miasta.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego gminy Włodowice obejmował obszar 4 sołectw (Hucisko, Zdów, Rudniki, Morsko) i w zakresie dyspozycji funkcjonalnej planu wyznaczał tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową, usługi, w tym usługi o charakterze publicznym oraz tereny dróg publicznych. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Łazy dotyczył sołectwa Chruszczobród

Główne kierunki rozwoju i dyspozycji funkcjonalno-przestrzennej terenów objętych pracami planistycznymi w 2010 roku (głównie gmina Włodowice, miasto Zawiercie i gmina Łazy) to:

- uporządkowanie istniejącej zabudowy,
- wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz mieszkaniowo-usługową zgodnie z oczekiwaniami właścicielami terenów (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, jednorodzinna, zagrodowa, zabudowa usługowa),
- rozwiązania układów komunikacyjnych w oparciu o istniejące i projektowane drogi publiczne,
- wyznaczenie terenów wód powierzchniowych, śródlądowych,
- uporządkowanie istniejącej sieci ulic poprzez nadanie im właściwych parametrów wynikających z ustawy o drogach publicznych,
- wyznaczenie terenów przemysłowych, składów i magazynów w tym terenów stref dużej aktywności gospodarczej,
- inwestycje infrastrukturalne (modernizacja, rozbudowa, budowa),
- wyznaczenie terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich.

Ponadto wydano 6 opinii o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach, dla których brak jest planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego. Opinie dotyczyły funkcji produkcyjno-magazynowo-usługowych dla inwestycji nie będących przedsięwzięciami, mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2010 roku na podstawie ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonano 7 uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (wydano 7 opinii sanitarnych w trybie art.153 w/w ustawy). Uzgadniane przedsięwzięcia to między innymi:

- budowa wytwórni betonowej kostki brukowej wraz z węzłem betoniarskim w Fugasówce,
- budowa elektrowni na biogaz w Szczekocinach
- budowa instalacji do działalności w zakresie systemów aluminiowych dla potrzeb stolarki okiennie-dzwiowej w Zawierciu,
- budowa stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji w Zawierciu,
- gospodarstwo rybackie-hodowla pstrąga w Zawadzie Pilickiej,
- rozbudowa i modernizacja ujęcia wody głębinowej Kosowska Niwa w Zawierciu,
- budowa stacji uzdatniania wody na terenie Spółdzielczej Agrofirmy w Szczekocinach.

W ramach prowadzonego postępowania ocenowego w zakresie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - wydano 35 opinie. Z tej liczby wydano 14 opinii o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustalono zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Na w/w etapach postępowania, w ramach prowadzonej oceny, zwracano szczególną uwagę na zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, w miejscu zamieszkania i przebywania ludzi na terenach bezpośrednio sąsiadujących lub będących w strefie oddziaływania przedsięwzięć, w zakresie:

- stosowania stref buforowych – pasów zieleni izolującej - oddzielających tereny przemysłowe od terenów chronionych,
- zabezpieczenia ludności przed występującymi uciążliwościami związanymi z emisją hałasu (zakłady przemysłowe i usługowe itp.) poprzez zastosowanie ekranów akustycznych i innych rozwiązań z zakresu izolacji akustycznej;
- zabezpieczenia ludzi przed wpływem emisji zanieczyszczeń do powietrza przez uciążliwe zakłady poprzez zastosowanie odpowiednich emitatorów i urządzeń pochłaniających substancje szkodliwe dla zdrowia;
- zapewnienia odpowiednich warunków higieniczno-zdrowotnych przebywania ludzi
w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi poprzez zastosowanie odpowiednich materiałów i wyrobów budowlanych, a także zapewnienia prawidłowej funkcji oraz programu pomieszczeń.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

Ze strony mieszkańców nie odnotowano żadnych protestów dotyczących lokalizacji obiektów i zakładów mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zdrowie ludzi.

W ramach dokonywanych uzgodnień dokumentacji projektowej wydano 13 uzgodnień w formie opinii sanitarnej (z ewentualnymi zastrzeżeniami) w tym jedna negatywna opinia sanitarna.

Uzgadniana dokumentacja projektowa dotyczyła nowobudowanych inwestycji, a także realizowanych w ramach zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części. Dokumentacja dotyczyła:

- a) sklepów spożywczych i lokali gastronomicznych,
- b) budynków użyteczności publicznej, w tym dworca PKP,
- c) pawilonów handlowych,
- d) zakładów opieki zdrowotnej i gabinetów lekarskich, w tym gabinetów stomatologicznych,
- e) ujęć wody głębinowej,
- f) zakładów fryzjerskich i kosmetycznych,
- g) budowy sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej,
- h) cmentarza parafialnego,
- i) inne.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 64 kontrole sanitarne. Kontrole obiektów były przeprowadzane, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zgodność wykonania inwestycji z zatwierdzonym projektem oraz pod kątem stosowania materiałów i wyrobów, posiadających stosowne atesty i certyfikaty higieniczne.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania 49 obiektów budowlanych lub pomieszczeń w obiektach budowlanych, między innymi:

- obiektów żywnościowo-żywnościowych takich jak sklepy i lokale gastronomiczne,
- gabinetów lekarskich,
- zakładów opieki zdrowotnej,
- aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych i hurtowni farmaceutycznych,
- boisk sportowych,
- placówek oświatowych,
- warsztatów samochodowych i stacji diagnostycznych,

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zawierciu

- budynków z lokalami usługowo-handlowymi,
- ośrodków hotelowo-rekreacyjnych i hoteli,
- hali produkcyjnych i magazynowych,
- pomieszczeń socjalnych dla pracowników,
- innych.

Na etapie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych prowadzona jest stała współpraca z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w przypadku obiektów wytwarzających środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego.

W ramach pracy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego prowadzona jest stała współpraca z organami inspekcji weterynaryjnej, nadzoru budowlanego, organami samorządu terytorialnego. Szczególnie dotyczy to rozpatrywania spraw na etapie opiniowania planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć oraz uzgadniania dokumentacji projektowej, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej i infrastrukturalnych, realizowanych przez gminy ze środków pomocowych UE. Współpraca ta jest prawidłowa.

W trakcie rozpatrywania spraw zwracano szczególną uwagę na przystosowanie obiektów budowlanych i pomieszczeń w zakresie dostępności i możliwości korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Osoby odpowiedzialne za opracowanie:**Epidemiologia****Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku****Higiena Komunalna i Środowiska****Higiena Dzieci i Młodzieży****Higiena Pracy****Oświata Zdrowotna****Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny****Ewelina Sergiel-Błaszczyk****Wanda Malecha-Pawlikowska****Małgorzata Machura****Małgorzata Superson****Witold Walczak****Maria Nocek****Anna Karp**